

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Za Slomšekovo beatifikacijo.

Jutri ob prazniku Vseh svetnikov stopa pred naše duševne oči bolj ko druge dni svetniški lik našega Slomška. Cerkev ga še ni proglasila blaženim. Duša njegova se v družbi nebeščanov raduje pred prestolom božjim, ljudstvo naše ga je vedno smatralo in cenilo kot svetnika. »Slovenski prijatelj«, ki ga je izdajal Andrej Einspieler v Celovcu, je l. 1863 — prvo leto po Slomšekovi smrti († 24. sept. 1862) — zapisal: »Duh nepozabnega Slomška v naših dušah veje, celo škofijo obdaja in oživlja in bo jo tudi obdajal na večne veke.« Družba sv. Mohorja je oskrbela za leto 1935 slovenskemu ljudstvu dragocen knjižni dar: »Anton Martin Slomšek — služabnik božji«. To delo, ki ga je napisal prelat dr. Franc Kovačič, najboljši poznavalec Slomšekov, je najizčrpnjše, kar smo jih doslej imeli o tem svetniško-velikem Slovincu. Spis, ki v I. zvezku opisuje Slomšekovo življenje do imenovanja za škofa, je pisan z zgodovinsko natančnostjo in toploto ter zlasti podčrtava Slomškov svetniški značaj. Ta knjiga bo vsemu našem ljudstvu znova predočila svetniško osebnost največjega sinu našega naroda ter mu bo tako v krepko spodbudo, da po svojih v to svrhu poklicanih činiteljih stori vse, kar je potrebno, da cerkvena oblast izreče svojo sodbo o junaško-velikih krepostih Slom-

šekovih ter ga proglasi za blaženega. V to svrhu je treba čimprej zbrati vsa dokazila, med njimi zlasti izjave tistih starih ljudi, ki so Slomška še videli in slišali. Primerno bi tudi bilo ter bi potek zadeve v ugodni smeri pospešilo, ako bi se zbrali podpisi med našim ljudstvom na prošnji za Slomšekovo beatifikacijo. Francozi nam v tem oziru služijo kot zgled. Ko je l. 1925 umrl še ne 11letni deček Guy de Fontgalland v slovesu svetosti, je pariški nadškof sestavil komisijo, da prouči to zadevo. Zbirali so se podpisi na prošnji za njegovo proglašenje blaženim. V kratkem je bilo v to svrhu zbranih nad 650 tisoč podpisov.

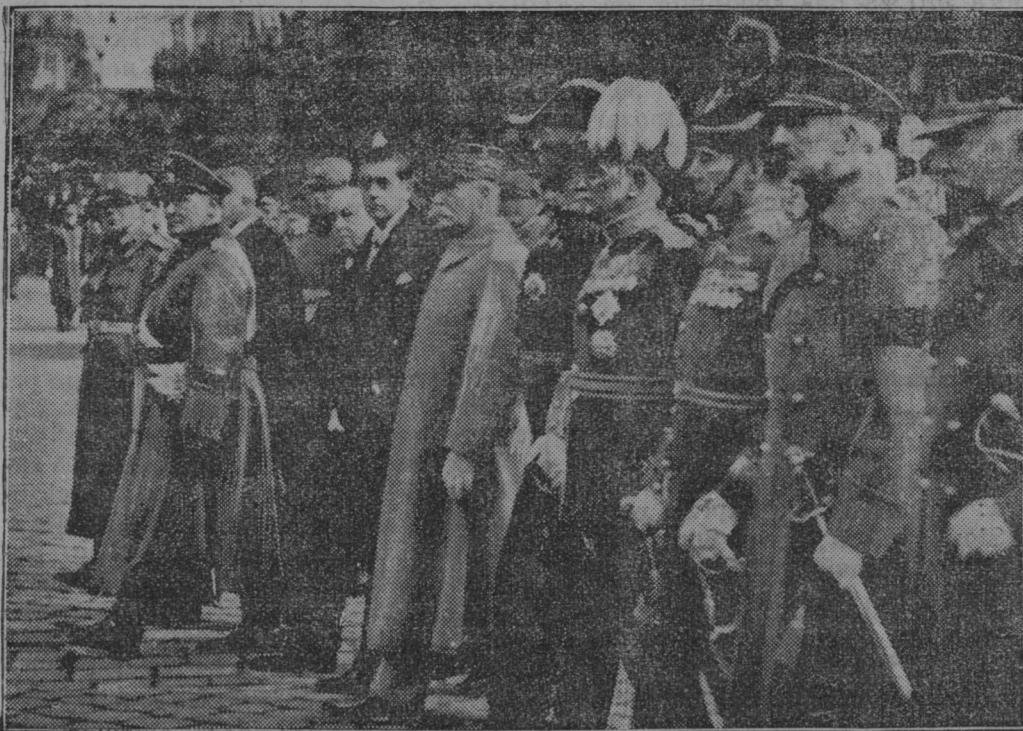
Posnemajmo francoski zgled! Zlasti pa bodi izražena iskrena želja, da v bodoče podvojimo, petrojimo in pomnožimo svoje molitve v ta namen, da Bog kmalu skaže našemu ljudstvu veliko milost, ki bo hkrati zanj veliko odlikovanje.

Iz spominov prijatelja Jugoslavije.

Grof Begouen, vseučiliški profesor in pisec duhovitih in temeljitih člankov v uglednem, naši državi veleprijaznem pariškem listu »Journal des Debats«, je večkrat obiskal Jugoslavijo, katero

je vzljubil že na prvem svojem potovanju. Večkrat je prišel k nam v predvojni dobi, zlasti pa po zlomu avstro-ogrske monarhije. Bival je tudi v Mariboru ter obiskal odtod naše rodoljubne duhovnike, ki delujejo v krajih na naši severni meji ter so v vojnem času morali radi svoje narodnosti veliko trpeti. Sledil je sprevedu hrvatskih narodnih junakov Zrinskega in Frankopana, kojih posmrtni ostanki so bili iz Dunajskega novega mesta prepeljani v Zagreb. Bil je priča velikih sklepov Narodnega sveta v Zagrebu ter znamenitega čina zedinjenja v Beogradu. O priliki marsejskega atentata na jugoslovanskega kralja Aleksandra je ta veliki prijatelj Jugoslavije objavil svoje spomine, iz katerih posnamemo naslednje:

»Vsa Francija je imela razlogov dovolj, da je bila razburjena in globoko užaloščena zaradi žalostne smrti kralja Aleksandra. Toda jaz imam še posebej čisto osebne razloge za to, da sem potrj ob tej bridki izgubi. Vzdrževal sem s pokojnim kraljem iskrene prijateljske zveze in sem ohranil vedno najgobjo hvaležnost za zaupljivo ljubeznivost, ki mi jo je vedno izkazoval. Bil sem njegov gost v njegovi mali hišici na Terazijah v Beogradu in on mi je na mirovni konferenci tudi izkazal veliko čast, da se je vsedel k moji mizi. Imel sem nebroj prilik, da sem se seznanil z bistrostjo njegovega uma ter z vsemi njegovimi političnimi načrti, ki so izvirali iz plemenite duše. Spoznal sem njegove vrline uma in srca, s katerimi je služil domovini v vojni in v miru. Njegova železna volja, njegova energija je morala vzbujati ponekod jezo in celo sovraštvo. Kadar hočeš očistiti pragozd, naletiš vedno na gadja gnezda in lahko se zgodi, da te na koncu tvojega dela eden vgrizne in usmrti. Kralj Aleksander je padel kot žrtev dolžnosti, ki si jih je nadel.«

Zastopniki tujih držav na pogrebu našega kralja Aleksandra I. v Beogradu.

IZ RAZNIH DRŽAV

V NAŠI DRŽAVI.

Druga vlada g. Nikole Uzunoviča. Zadnjič smo poročali, da je poveril regentski sosvet Uzunoviču nalogo za sestavo nove vlade. G. Uzunovič je vzel v svojo vlado vse prejšnje ministre, razun tega so še vstopili v vlado trije ministrski predsedniki šestjanarskega režima: g. general Peter Živkovič, poveljnih kraljeve garde; dr. V.

Družinska pratika!

Izredno lepo opremljena je že na prodaj. Dobite jo v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Trgovci dobite izreden popust. -- Predno kupite drugod, vprašajte pri Tiskarni sv. Cirila.

Marinkovič, bivši večkratni zunanji minister, in dr. Milan Srskič, ki je načeloval vladi nekaj let po razpustu političnih strank. General P. Živkovič je prevzel ministrstvo vojne in mornarice, dr. Marinkovič in dr. Srskič pa ostaneta v vladi kot ministra brez portfelja.

Druga Uzunovičeva vlada se je predstavlila narodni skupščini in senatu 26. oktobra. Ob tej priliki je podal

predsednik vlade Uzunovič vladno deklaracijo, v kateri je posebno poudarjal, da se mora marsejski zločin pojasniti, krivci kaznovati in da prihodnost onemogočiti zločinsko izpodkopavanje naše države in njenih predstavnikov.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bilanca zadnje španske komunistične revolucije je: 70 porušenih javnih poslopij in cerkev, 500 mrtvih upornikov in 400 mrtvih vojakov in policistov. Lerrouxova vlada je gospodar položaja na Španskem.

Strahovit kulturni boj v Mehiki. V mehikanskem parlamentu so predložili najostrejši protikatoliški zakon, katerega že dejansko izvajajo razni guvernerji. Po tem načrtu bodo zaprli vse katoliške katedrale in vse cerkve. Katoliška služba božja bo prepovedana po vseh državah Mehike in izgnani bodo vsi duhovniki in vso cerkveno imetje bodo zaplenili.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Svetovni evharistični kongres se je letos vršil od 10. do 14. septembra v Buenos-Airesu, glavnem mestu južnoameriške države Argentine. Bil je to 32. mednarodni evharistični kongres, ki ga so obiskali zastopniki 36 različnih držav. Papeža Pija XI. je zastopal njegov državni tajnik kardinal Pacelli. Njegov sprejem je bil nadvse veličasten, udeležil se ga je predsednik argentinske republike general Justo. Glavne svečanosti so se vršile v parku Palermo. Ko je kardinal Pacelli došel v ta park, ga je burno pozdravila množica 650.000 ljudi. Navzoči so bili 4 kardinali in 180 škofov. Nadškof v Buenos-Airesu je daroval slovesno sv. mašo. Nato je dr. Kass, ki je prej bil predsednik katoliške stranke v Nemčiji (centrum imenovane) in je sedaj v službi Svete stolice, prebral papeževo pismo, s katerim sv. Oče obvešča, da je kardinal Pacelli njegov zastopnik na kongresu. Papežev zastopnik je imel govor, v katerem je posebno poudarjal idejo in potrebo miru, ljudstvo pa je navdušeno vzklikalo Kristusu Kralju miru. V nedeljo 14. septembra je bil zadnji dan kongresa in njegov višek. Že v zgodnjih jutranjih urah so se zbirali ljudje po cerkvah k sv. obhajilu. Samo v nadškofijski stolnici je obhajalo 80 duhov-

nikov. Ta dan zjutraj je pristopila k sv. obhajilu vsa argentinska armada z generali na čelu. K obhajilni mizi je pristopil s svojo ženo sam predsednik republike. Vse to se je zgodilo v zgodnjih urah, da so ljudje pripravljani šli na zadnje zborovanje v ogromnem parku Palermo na severni strani mesta. Po mestnih bolnišnicah je bilo ta dan 70 maš s sv. obhajilom; duhovniki so hiteli s sv. popotnico na zasebne domačije bolnikov, celo v vseh štirih kaznilnicah so obhajali kaznjence. Toda tudi po deželi in po drugih mestih so se ljudje zgrinjali okrog obhajilnih miz. Na tisoče »gavhov« (kravjih pastirjev na konjih) je prijezdilo na pristave k sv. maši in k sv. obhajilu. Vse prireditve so bile veličastne, eden najlepših prizorov pa je bil, ko je 107.000 otrok prejelo sv. obhajilo. Pri zaključnih svečanostih je bilo navzočih nad 1 milijon ljudi, ki so evharističnemu Bogu skazali spoštovanje, udanost in ljubezen. To mora biti za nas spodbuda, da se vestno in dostojno pripravimo za evharistični kongres, ki bo prihodnje leto v Ljubljani. Vršil se bo 28., 29. in 30. junija 1935 za vso Jugoslavijo. Opozorjamo in opominjamo vse vernike, da sledijo opominu ljubljanskega škofa: naj z molitvijo in po močncsti z delom pomagajo pripravljati ta veliki praznik našega Boga v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, da bodo darovi tega praznika v dušah obilni in trajni.

— —

in ki jima je podelil prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič preteklo nedeljo v škofijski kapelici mašniško posvečenje. Mladi pater Leonhard Bogodin je rojen v Čikagu, njegovi starši pa so doma iz Cerkelj ob Krki. V nedeljo je pel v rojstnem kraju svojih staršev novo sveto mašo. Pater Marcel Marinšek je rojen v Clevelandu, njegovi roditelji pa so iz Sv. Helene pri Ljubljani. Tudi on je prvič stopil pred oltar v nedeljo v rojstnem kraju svojih staršev.

Nesreče.

Težek kotel ga je zmečkal. V Dravogradu v Gollovi tovarni so odstranjevali 2000 kg težak kotel. 20letni delavec Jakob Mihelič je zašel pod kotel, ki mu je zmečkal prsni koš ter levo nogo. Po prepeljavi v bolnico v Slovenjgradcu je revež umrl.

Hude opekline. V mariborski tkalnici v Melju je padel pomožni delavec Karol Golnar v kad z vročo vodo in dobil zelo nevarne opekline.

Dve smrtni nesreči. Ivan Pirš, 73letni posestnik v Leskovcu pri Pragerskem, se je vračal zvečer iz Slov. Bistrice. Pri prehodu preko brvi je omahnil, padel v potok in drugi dan so ga izplekli mrtvega. — Mihaela Skodiča iz Polskave, 79letnega prevzittkarja, so našli mrtvega v komaj 10 cm globoki vodi, glavo pa je imel v kotanji tako, da so bila usta ter nos v vodi. Starček je padel v temi z ozke brvi, se je udaril pri padcu na sence, se onesvestil in utonil, ker si ni mogel pomagati.

Občutna požarna škoda. Ob 2. uri zjutraj je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika Pihlerja v Voseku pri Št. Lenartu v Slov. goricah. Ogenj je upepelil gospodarsko poslopje s hlevom, zgorel je celo en konj in znaša škoda 50.000 Din. Gasilci so oteli hišo.

Hiša in gospodarstvo zgorela. V Čermljenšaku v srezu Maribor levi breg je uničil ogenj posestniku Jakobu Frasu hišo, gospodarstvo poslopje in v kurniku 20 piščancev.

Komaj ušla smrti. Posestnikov sin Štefan Bauman in njegova sestra Elizabeta sta se pripeljala na težkem dvo-vprežnem vozu po cesti, ki pelje čez hrib pri Makolah. Voznik je zavrl prepozno voz, konja sta se splašila ter zdrvela po strmini. Na ovinku je zadel voz ob cestno ograjo, jo podrl in vse je štrbunknilo in naraslo Dravinjo, ki je na mestu nesreče globoka 4 m. Vsa sreča, da je bil priča usodepolnemu dogodku makolski župan, ki je priskočil na pomoč ter rešil ljudi in 1 konja.

Revežema pogorel dom. Zakonska Marija in Matija Regvart v Dežnem pri Ptuju sta posedala skromen domek, katerega jima je upepeli ogenj 24. okt.

Vlak povozil mlado postrežnico. Vrhiški vlak je povozil smrtno 23. oktobra pri prelazu čez železniško progo v Glinški ulici v Ljubljani 24letno postrežnico Ivanka Kvas, ki je stanovala v Rožni dolini. Pod zaprtimi zatvornicami je smuknila na progo, se je izognila tovornemu vlaku, pa v hipu izogiba jo je zagrabil lokomotiva vrhiškega vlaka. Stroj je vlekel nesrečno žrtev 30—40 korakov in jo grozno razmesaril.

NOVICE

Osebne vesti.

60letnico je obhajal na Svetinjah pri Ormožu tamošnji g. župnik in konzist. svetnik Fran Bratušek. Naše iskrene častitke!

Za župnika k Sv. Tomažu pri Ormožu pride g. Franc Magdič, dosedaj župnik pri Gornji Sv. Kungoti.

Župnijo Brežice je dobil g. Franc Klasing, dosedaj župnik na Belih vodah.

Župnijski izpit so napravili 24. in 25. oktobra: Anton Ravšl, kaplan pri Št. Ilju v Slov. goricah; Janez Strnad, provizor pri Sv. Tomažu pri Ormožu; Stanislav Weingerl, kaplan v Rajhenburgu.

Dva novomašnika — Amerikanca. Iz vrst frančiškove družine tukajšnjega frančiškanskega samostana sta izšla dva novomašnika, ki sta študirala bogoslovje v mariborskem bogoslovju

Padel z voza in se ubil. Posestnik F. Vidic iz Šmihela na Dolenjskem je padel tako nesrečno z voza, da si je zlomil hrbtenico in je umrl vsled poškodbe v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Razne novice.

Piccardov brat v stratosferi. Dne 23. oktobra sta se dvignila z balonom v izredne zračne višine (stratosfero) v Ameriki Jean Piccard, brat slovitega belgijskega profesorja Avgusta, in njegova žena Jeanetta. Vzletu je prisostvovalo 40.000 gledalcev. Letalca sta bila potom radijo-postaje v stalni zvezi z avtomobilom, ki je imel na zemlji pod njima prejemne in oddajne naprave. Balon je dosegel višino 16.000 m. Vzlet ni povsem uspel, ker se je pri spuščanju na zemljo raztrgal balon in je padla gondola s Piccardom in njegovo ženo v neki gozd v okolici Cadiza, kjer so jo ljudje kmalu našli. Letalca sta bila le nekoliko ranjena, sta nekako čudežno ušla smrti in se imata zahvaliti za življenje solidni izdelavi gondole. Razne merilne naprave v gondoli so ostale nepoškodovane. Kakor že omenjeno, je Jean Piccard brat znanstvenika Avgusta Piccard, s katerim sta dvojčka in sta si povsem podobna. Oče obeh Piccardov živi še danes ob Ženevskem jezeru v Švici in je star 100 let.

Trpežne, močne in nepremočljive gojzerce in šmučarske čevlje po 195 Din dobite v Trgovskem domu Stermecki, Celje. Pišite po cenik.

Pri železniških težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti, povzroči kozarec Franc-Jožefove grenčice takojšnje poživljenje zastale prebave.

Obžalovanja vredni slučaji.

Obešenega so našli v svojem stanovanju v Vetrinjski ulici v Mariboru 45letnega žagarja Jakoba Vidoviča.

Ustrelil se je v Mariboru 14letni dijak realne gimnazije Avgust Jelen.

Smrt s pomočjo tlečega oglja. V noči na 25. oktobra so odkrili v Mariboru na Koroški cesti v gostilni s prenočišči samomor. Gre za 55letnega Otmarja Bablerja, bivšega trgovca in pristojnega v Konjice. Omenjeni si je najel v krčmi sobo in prinesel seboj 2 kg oglja. Oglje je izsul v skledo za umivanje in ga užgal. S strupenimi plini tlečega oglja se je zadušil. Ko so ga našli nezavestnega, je še sicer dajal znake življenja, vendar je bila vsaka pomoč zaman. Pri njem so našli 42 Din in 2 knjigi. Vzrok samomora ni znan.

Nagla izsleditev ukradene krave. Jožefu Mejanu, posestniku na Vrholah pri Slov. Bistrici, je ukradel neznanec v noči lepo kravo. Koj po tatvini je bil v Mariboru živinski sejem in se je peljala posestnica in gospodinja Marija Mejana v Maribor, da bi izsledila na sejmišču ukradeno živinčce. Že na mariborskem mostu je opazila svojo kravo med tropo govede, katero so gnali gonjači. Podalase je na sejmišče, po-

klicala na pomoč stražnika in koj so ugotovili, da je bila ukradena krava prodana v Hočah Francu Sagadinu s Ptujске gore, ki je izplačal prodajalcu 822 Din za s potnim listom še le v Hočah oskrbljeno kravo. Zadeva z ukradeno kravo, ki je priromala na mariborsko sejmišče, je v preiskavi.

Napad na orožnika. Na dravskem mostu pri Borlu pod Ptujem sta stala dva orožnika in mimo je prišla družba iz Haloz, ki se je vračala domov na Dravsko polje. Eden je zagrabil poln slatinšek, katerega je imel v žepu in ga je pognal z vso silo enemu žandarju v glavo. Zadet se je zgrudil nezavesten in razgrajati so se razleteli. Orožniki so prijeli dva posestniška sina in ju oddali v zapore v Ptuj pod sumom, da sta izvršila napad.

Družinski oče v prestovoljno smrt. V Podovi pri Račah se je obesil 42letni brezposelni kovaški pomočnik Konrad Klinc. Zapušča ženo in 6 nepreskrbjenih otrok.

Požigalec na delu. V Ločici pri Polzeli je v zadnjem času na delu peklenko zlobna požigalčeva roka. Pred dobrim mesecem je drugič gorelo pri Pircu, po domače Pavlincu, nekoliko prej pri Vašlu. Dne 24. oktobra okrog 10. ure v noči se je pojavil rdeči petelin v Posedelovem gospodarskem splotju. Splavarji, ki so tedaj vozili mimo, so zbudili domače in jim pomagali pri rešitvi živine. Ubogi ljudje so obupani, ker požigalec še vedno ni izsleden.

Obsojen mlad zločinec. Ljubljansko sodišče je obsodilo 23. oktobra 26letnega fanta Ivana Knifca, doma iz Trboj pri Smledniku, na 20 let ječe radi roparskega umora in prestopka zoper prometno varnost. Ivan Knific je bil obtožen, da je 19. avgusta v noči sunil posestnika Franceta Oslja na njegovem domu z nožem v prsa tako, da je zaboden po treh urah izkravel. Zaklanemu je izmaknil iz žepa 303 Din, sedel na kolo in oddirjal brez luči po cesti, kjer je zadel okoli ene ure zjutraj 20. avgusta ob kolesarja Ivana Rozmana, ki je padel vznak s kolesa, si prebil pri padcu lobanjo in je umrl pozneje v ljubljanski bolnišnici zaradi otrpnenja možganov.

Obsojena tolovajska deteljica. Dne 11. septembra je prodal Franc Miklavčič iz Mišjega dola na sejmu v Šmartnem pri Litiji par volov za 4750 Din. Od izkupička je izdal nekaj denarja sinu in stricu. Na povratku proti domu se je oglasil v krčmi pri Špančku v Pustem Javorju s svojim prijateljem. Pri isti mizi je sedelo še več moških. Iz

omenjene krčme do Fajdigove na Temenici se je Miklavčič peljal s svojo družbo. Pri Fajdigi je dal sejmar za en liter, je sedel med posestnikom Jožetom Zupančičem in Antonom Rusom, oba iz Zagorice pri Št. Vidu. Obema je razlagal o dobri prodaji volov, vendar jima denarja ni pokazal. Bankovce za 3000 Din je imel spravljene v listnici v prsnem žepu telovnika, srebrn denar pa v hlačnih žepih. Po ostavki Fajdigove krčme je hotel Miklavčič domov, a na samoti ga je pričakal neznanec, ga udaril s pestjo po ustih in mu prebil gornjo čeljust. Po udarcu ga je eden od napadalcev še zagrabil za vrat, ga podrl na tla in drugi je začel stikati za njegovim denarjem. Napadeni Miklavčič je imel toliko moči in duhaprisotnosti, da je potegnil z bliskavico listnico iz notrajnega žepa, jo držal v roki in tiščal roko v občestni jarek. Tolovaja sta mu odvzela le 1340 Din in na kraju zločina so našli drugo jutro 100 Din. Opisani roparski napad je obravnavalo novomeško sodišče 25. oktobra. Obtoženi so bili zločina že zgoraj omenjena Miklavčičeva sopivca pri Fajdigi Jože Zupančič in Anton Rus. Pomagal jima je Pavel Groznik, kočar iz Zagorice. Zupančič in Rus sta bila obsojena vsak na 4 leta in 1 mesec ječe, Groznik na 1 leto in 7 mesecev.

Bogat vlomilski plen. V noči od 23. na 24. oktobra je bilo vlomljeno v Dolenjem Malharovcu pri Št. Jerneju na Dolenjskem v trgovino Mihaela Bana. Iz navrtane blagajne je zginilo 13.000 D gotovine in nekaj zlatnine.

Slovinci!

Uradi, občine, šole in posamezni!

Slovenski umetnik Božidar Jakac je letos poleti na Bledu napravil portret Nj. Vel. kralja Petra II. Ta slika je izredno ugajala tudi pokojnemu vladarju Aleksandru I. V vse urade, občine, šole in naše domove naj pride ta slika, posebno še zaradi tega, ker gre polovica čistega dobička v smislu dogovora z Nj. Vel. kraljico Marijo v umetniški fond za nenašene slovenske upodabljače umetnike.

Cena slikam je: format razglednice (v originalni barvi) 4 Din, format razglednice v fotobarvi 2 Din; format 29—42 cm lastnoročno signirana 120 Din.

Naročila za slike sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU IN PTUJU.

Slovenska Krajina.

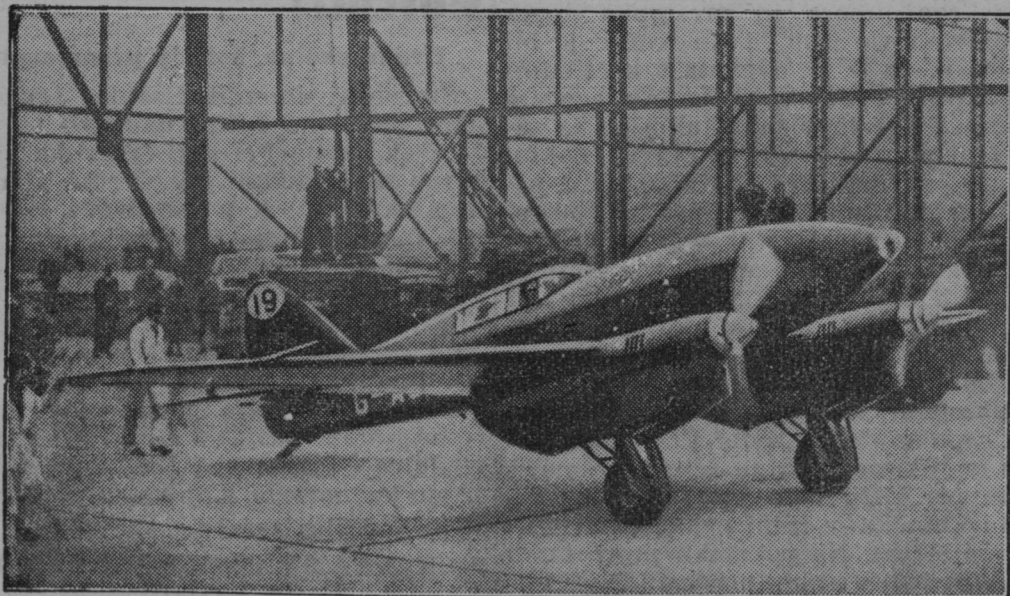
Črenšovci. Regulacija Mure pri Dolnji Bistrici polagoma napreduje. Zadnji čas je bil, da se je začelo z regulacijo, kajti struga Mure

Kol. ...

Angleški letalec Scott, ki je skupno z Blackom zmagal v dosedaj najdaljšem tekmovalnem letu iz Londona v Melbourne v Avstraliji. Polet je bil izvršen v 71 urah, ako odštejemo petkratni pristanek, v 52 urah.

Angleško letalo »Gomet«, ki leti z brzino 360 km na uro.

se je vedno bolj približevala vasi. Hvaležni smo tistim, ki so izposlovali kredit za kritje teh stroškov. — Na dan Vseh svetnikov se bomo spominjali tudi rajnih vojakov, ki so padli med svetovno vojno. Po drugih krajih imajo v vojni padli vojaki lepe spomenike kjer se vršijo ob Vseh svetih molitve za pokoj njihovih duš. Tudi pri nas so si želeli svojci padlih vojakov tak spomenik in so darovali v ta namen lepe svote. Želimo, da se spomenik čimprej postavi, ali se pa naj denar razdeli. — Na Gornji Bistrici je umrl ugleden mož Jakšič Matija. Pokopali smo ga ob zelo vileki udeležbi ljudstva v četrtek dne 25. oktobra. Naj počiva v miru!

Naša gimnazija. Dne 28. oktobra je poteklo 15 let od otvoritve slovenske gimnazije v Soboti. To je bila v Slovenski Krajini prva slovenska šola po prevratu. V I. razred se jih je takrat vpisalo 33. Do konca leta jih je pa preostalo samo 30, med njimi 14 iz občine Krog. Ljudje niso imeli zaupanja do slovenske šole in so dijakom odsvetovali vpis v šolo. Vodja šole je bil g. Bračko Ivan, katerega dijaki še do danes niso pozabili. Bil je dober človek in veliko je s svojo vpljdnostjo pripomagal, da je I. razred obstal do konca leta. Po otvoritvi so namreč razni neprijatelji »Slavov« pretili dijakom. Grozili so jim, da jih dejansko napadejo, če ne izstopijo iz gimnazije. Posebno piko so imeli na dijake iz Kroga. G. Bračko je imel z dijaki velike težave, kajti slovenskega jezika niso obvladali, o slovnici niso imeli pojma. Pa vseeno jih je izdelalo v I. razredu 22. Trije so bili celo odličnjaki. Leto za letom se je število teh dijakov krčilo, tako da sta od vseh Prekmurcev iz tega I. razreda maturirala leta 1927 v Ljubljani le dva in sicer gg. Bejek Janko, zdaj kaplan v Črenšovcih, in Ferenčič Joško, zdaj banski uradnik v Ljubljani, oba iz Kroga pri Soboti. Tita Anica je pa maturirala leta 1931 na uč-

teljišču v Čakovcu, pa je kmalu po maturi umrla. — Ko se spominjamo na početek naše gimnazije, nam prihaja na misel tudi dolgotrajna borba za popolno gimnazijo v Soboti. Vsem čitateljem »Slovenskega gospodarja« še mogoče ni znano, da ima naša Krajina okrog 100.000 prebivalcev, da ima letos v I. razredu 116 dijakov, da ima naša nižja gimnazija 326 dijakov, dočim jih ima popolna gimnazija v Kočevju le 303 in tam je v I. razredu le 43 dijakov. Mogoče vam je neznano, da je imela lani nižja gimnazija (4 razredi) v Petrovcu v Bački 49 dijakov, dočim bi jih bilo v Soboti letos samo v V. razredu, če bi ga otvorili, 51 dijakov. Ko prosimo za popolno gimnazijo, pa pravijo, da nimamo zadostnega števila dija-

štva
Župnija Turnišče je razpisana. Rok je do 2. decembra.

60letnica F. Ks. Meška.

Dne 28. oktobra je dopolnil 60 let eden naših slovenskih največjih, najbolj znanih in obče priljubljenih pisateljev, pesnikov in dramatikov — g. Fr. Ks. Meško.

Jubilantova književna dela so veselje našim malčkom, čaša miru in svetilnik pravih vzorov mladini in vsestranska spodbuda k pravemu krščanskemu življenju ter k ljubezni do slovenske domovine odraslim. Meško kot pisatelj, pesnik in dramatik je bil soglasno in res z veseljem sprejet ter občudovan od vseh slojev našega naroda, ki mu je in mu bo ostal trajno hvaležen za njegove lepo izbrane in z vso ljubeznijo njegove mehke duše dani, mladini, kmetu in izobražencu zapane literarne cvetke. O Mešku kot književniku so že napisane cele knjige, v katerih mu je priznana njegova književna plodovitost in vrednost.

»Slovenski gospodar« se ne more spuščati v natančnejše naštevaje in pohvalo Meškovih del, pač pa s ponosom častita jublantu, ker je njegov dolgoletni, marljivi ter požrtvovalni sodružnik ter dopisnik.

Vsemogočni nam ohrani vzor slovenskega književnika zdravega ter zadovoljnega pri peresu in v dušnem pastirstvu!

Kratek življenjepisa.

Fr. Ksaver Meško se je rodil 28. okt. 1874 pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Gimnazijo je študiral v Ptuju in Celju, bogoslovje v Mariboru in v Celovcu. Za mašnika je bil posvečen leta 1898. Služil je najprej kot kaplan v Škocijanu, nato v Podjuni in na Višarjah. Leta 1900 je prišel kot župni upravitelj v Gnesau pri Feldkirchenu, leta 1901 v Gredinjski kloster in v Št. Danijel nad Prevaljami, kjer je ob koncu tega leta postal župnik. Leta 1906 je dobil župnijo pri Mariji na Zilji, odkoder so ga 5. januarja 1919 pregnali po prevratu Nemci in nemškutarji. Za časa plebis-

cita na Koroškem je služil v Tinjah, v juliju 1921 je prišel kot kaplan v Dravograd, a 1. avgusta 1921 kot župni upravitelj na Sele pri Slovenjgradcu, kjer je sedaj župnik in upravitelj starotrske dekanije.

novimi časi nastopil tudi nov način delovanja. Nič se ne ozira na omalovaževanje nekaterikov, ki še vedno hvalijo lepe stare čase in oblike. Naše mladinsko gibanje bodi izraz našega hrepenežja: ustvariti nekaj boljšega kot je današnje brezciljno življenje; iztrebiti pa tudi iz svoje srede vso puhlost praznih manir. Vsi tisti, ki gledajo naše mlade nekako postrani, naj vedo, da mladost ni okostenelost, da se hoče naša mladina razgibati, da hoče dati izraza svojim mislim in čustvom, izvirajočim iz krščanskega in narodnega prepričanja.

Od dela mladine je odvisno, kakšna bo bodočnost naša. Če se bo lahko nemoteno udjestvovala v zasebnem in javnem življenju, če se bo vstrajno izobraževala in izpopolnjevala duha in srce, smemo upati, da tudi za nas napoči boljša doba, da bo končno tudi naš narod našel pot do prave sreče in zadovoljnosti. Mladina, zavedaj se svoje velike naloge!

*

KRIŽ NA DONAČKI GORI.

Lansko leto je vzniknila ta misel v duši vnetega prosvetnega delavca iz vrst kmečke mladine Poldeta Vostner, duhovščina rogaške dekanije pa je to misel prevzela. Prvi, ki je položil temelj temu spomeniku, je bil sedaj že umrla prevžitkar Motos Franc iz Rajnkovec, ki je v svoji zapuščini zapustil 1000 Din za križ na Donački gori.

DRUŠTVENE VESTI

Naloge sodobne mladine

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Vel.

Kolo življenja teče neprestano. Bolj ko človeštvo napreduje, bolj ko nam moderna znanost in tehnika odkrivata nebroj načinov, kako bi si olajšali svoje življenje, tem večji nered vlada v svetu, tem težje živimo. Le pogledjmo okrog! Na eni strani izobilje — pokončujejo na stotine milijonov različnega blaga, samo da bi obdržali ceno na poželjni višini, samo da bi si drugi to blago težje kupili. Na drugi strani pa vlada največje pomanjkanje — tisoči in milijoni životarijo v največji bedi in pomanjkanju. In tako mora današnji človeški rod poleg vsega izobilja stradati in hirati.

To je sad materialističnih in brezverskih načel, ki vladajo v svetu in ki prihajajo od drugod tudi že k nam. Skraj-

ni čas je, da se temu pojavu postavimo z vso silo v bran, da ohranimo našemu rodu ono globoko vernost in zvestobo do krščanskih načel in vnemo za ohranitev slovenske samobitnosti, ki ga je dičila v preteklih dneh. In baš tukaj čaka sodobno mladino obilo dela. Ona je pozvana, da z vzajemnim in skupnim delom postavi temelj srečnejši bodočnosti vsaj našemu narodu, ona je poklicana, da z vstrajnim in smotrenim delom zajezi ta uničujoči val, ki grozi, da omaje temelje družabnega reda. Naša mladina mora nastopiti s svojim, krščanskim načelom prilagojenim družabnim pokretom in nazorom, ki je edino sposoben, da ustvari nov življenski red po načelih vrhovnega poglavarja katoliške cerkve. Tu ne pomaga nobeno oklevanje; zavijajmo si rokave ter trdno in krepko zgrabimo za delo, ki nas ne sme ustrašiti, četudi je naporno.

Pokret sodobne mladine pa mora biti dovolj premišljen in odločen, da bode lahko z uspehom tekmoval z drugimi pokreti in strujami. Zato se ozira naša mladina predvsem na sedanje razmere. Naša mladina se dobro zaveda, da je z

Vrvi iz ženskih las.

V Kioto na Japonskem je svetišče, kjer hrani za naše pojme nekoliko čuden ter redek budistični ostanek ali relikvijo. Gre namreč za 53 debelih vrvi, ki so bile spleteno nekako pred 200 leti iz las 30 tisoč žensk. Te vrvi so rabili, ko so vlačili v višino tramovje za Buddhov tempelj. Vrvi so ohranili kot nekako nagrado za požrtvovalnost vernega japonskega ženstva.

Izredna navada glede uporabe kočij na Španskem.

Dolgo časa je obstajala med Španci navada, da se ni nikdo poprej poslužil nove kočije, dokler se ni peljal v njej duhovnik z Najsvetejšim.

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Dalje.

Jim ni bilo za toli zaželjeno zlato in prišli so le tako daleč, kakor daleč segajo njihova lovišča, v katera so se odpravljali koj po našem prihodu vsi odrasli moški. Pred deževno dobo so se hoteli založiti s svežim mesom ter ga nasašiti za mesece dežja, ko tudi prerijski Indijanci obilno spi ter je in čuva svoje zdravje pred skrajno nezdravo mokroto.

Dopovedovali so nam s kazanjem, da bodo lovili zverjad s pomočjo ognja in so že vse tozadavne priprave v polnem teku. Vodja ekspedicije g. Davis Graham je že videl indijanski lov z ognjem in nam je zatrjeval, da je prav zanimiv. Indijanci niso imeli prav nič proti ogledu njihovega načina jesenskega največjega lova, s katerim se založijo za več mesecev z obilnimi zalogami na solncu posušenega mesa.

Sklenili smo, spremljati Indijance na njihovem lovu. Naslednjega dne smo marsirali k Velikemu jezeru. Tu je že čakalo kakih 200 Indijancev s precejšnjim številom psov. Na licu mesta so nam razložili svoj veliki lovski načrt, ka-

16

terega so nameravali izvesti z ognjem. 50 tekačev je bilo določenih, da podtaknejo ogenj na večih mestih v polkrogu, ki se je razprostiral v obsegu 60 km. Na levi in desni strani polkroga tečeta reki kot obramba proti razširjenju požara na vse strani. Indijanci so se pripravljali na ta lov že pred meseci. V ta namen so požgali ob Velikem jezeru vso travo. Zrasla je že nova in sveža. Na pasu, ki ga je tyorila sveže zelena trava, so se razvrstili lokostrelci, nekoliko bolj zadaj so zavzeli pristojevalci kopij.

Najprej smo zapazili v daljavi posamezne male oblačke dima. Čez nekaj ur so švigali plameni in ogenj je bilo opaziti na celi polkrožni črti. Še ena ura in celo obzorje je bila ena sama črna, kadeča se in z bliski plamenov osvitljena stena. Ogromne množine dima in pare so se dvigale proti nebu, kjer so se strnjevale v debele, rumene oblake, ki so naposled povsem zakrili solnce. Tu pa tam je že pribežala iz šume plaha srna ali ponosen jelen. Po zraku je švisnilo nekaj streljic, smrt je pričela svojo košnjo.

Na bregu jezera sem poiskal visoko drevo in se udobno namestil na njem. Z daljnogledom sem zasledoval prav dobro potek požara. Le kakih 20 do 30 km nas je ločilo od njega. Približeval se je z neugnano naglico. Že sem čul pretresljive glasove begajočih živali, vmes so se

G. Sunčič Lojze, kaplan pri Sv. Križu, je žrtvoval vse svoje zbirce in tudi največ storil v organizatoričnem oziru, da se je ta misel uresničila. Posebno so se pokazali fantje, ki so s kulukom in malo plačanim delom žrtvovali dneve in noči. O porcijunkuli so začeli z delom ter razkopavali 100 let stare ruševine nekdanje kapelice, ki je tukaj stala, a jo je strela porušila. Dne 12. avgusta se je blagoslovil temeljni kamen spomeniku. Ob tej priliki so fantje rogaške dekanije napravili štafeto od Sv. Križa tja gor na vrh Donačke gore. Tako je vzrastel križ v višino 8 m in pol, ki mu je arhitekt Glanc iz Slatine dal obliko, stavbenik Gologranc iz Celja pa ga je zgradil. V teku enega leta je misel vzklila in se tudi večidel uresničila, gotovo je to ena najlepših svetoletnih oddolžitvev. V nedeljo 21. oktobra, na dan blagoslovitve, nam je nebo naklonilo najljepši jesenski dan. Ob 11. uri je bila gora že čisto polna ljudi, ob pol 12. uri se je pričela redka gorska slovesnost. G. Sunčič se je v lepih besedah zahvalil vsem, ki so pripo-

mgli do tega krasnega spomenika ter orisai tisočletja staro zgodovino Donačke gore. G. Cilenšek, župnik iz Poljčan, je blagoslovil spomenik, nakar je daroval g. Sunčič sv. mašo. Med mašo je igrala godba kostrivniške Marijine kongregacije vse one pesmi, ki so se proizvajale na mariborskem evharističnem kongresu, ljudstvo je na glas peło in molilo. Po končani sv. maši so govorili gg. Sunčič in Cilenšek, mladenič Polde Vostner, ki je pozdravljaj sv. križ ter se zahvalil slovenski mladini za njeno vneto sodelovanje, Bratuš iz Slatine, ki se je zahvalil g. Sunčiču za njegovo vneto delovanje, končno je še spregovoril g. Geratič iz Maribora kot zastopnik FKA. Godba je zaigrala »Povsod Boga«, slovesnost je bila končana.

Križ na Donački gori stoji, spomenik Kristusu Kralju. Najtežje je končano, nas vseh želja pa je, da še pristavimo, zraven majhno kapelico, majhno cvetišče Kristusu Kralju. — Mladina, vzami še to stvar v svoje roke!

kreno se nam je priljubil ljudomili nastop našega Nadpastirja, a tudi Prevzvišenemu je tako ugajalo v naših romantičnih gorah, da je ostal dva dni med nami. — Prevzvišenemu je vneto delovanje našega župnika č. g. Franca Klasinca tako dopadlo, da je istemu sedaj izročil župnije Brežice. Dne 22. oktobra smo imeli od nadvse priljubljenega g. župnika ganljivo poslovlitev, zlasti mladina, Mar. družba in Ap. mož. Zastopnik mož je v poslovlilnem govoru med drugim rekel: Tri leta ste delovali med nami, za nas vse žrtvovali, bili duša verskega in gospodarskega življenja. Cerkevna posest, olepšave pri cerkvah, pred vsem pa nova cesta v Belevode Vam pričajo v trajen spomin: storili ste, kar ni pred Vami nihče dosegel in bi tudi brez Vas najbrže nobeden. Vaše delo bo v korist in srečo naše župnije ter vseh, ki se Vas bodo hvaležno spominjali! Iz srca želimo, da bi bilo delovanje g. župnika Klasinca tudi v Brežicah spremljano z blagodejno srečo in obilnim božjim blagoslovom. Zapuščena čreda pa srčno želi zopet tako vnetega pastirja. — Šolski pouk v Belih vodah so poprej tu vedno opravljali župniki. 11. junija pa je začel z rednim šolskim poukom

kot prvi učitelj g. Tone Valenčak. Bele vode so se pomladile, ker je približno 60 odstotkov maljših izpod 14 let in je precej šolske mladine. — Začetkom aprila se je od nas poslovil spreten organist in pevovodja g. Ržmal Fr., ki je odšel v Žalec. Tudi na tem mestu mu želimo obilno uspeha. Za njim smo pa dobili že marsikaj, samo tega še ne, kar bi se lahko nazvalo: organist.

Selnica ob Dravi. V nedeljo, 4. novembra, se obhaja pri nas običajna »bratovska nedelja«, ki se ob njej zbere vsako leto v naši cerkvi prav mnogo vernikov iz raznih krajev Slovenske Štajerske. Pridite, da molite za lastno zveščanje in za dušni blagor rajnih!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Na dan pogreba blagopokojnega Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja, dne 18. oktobra 1934, ob 8. uri se je vršila v župni cerkvi Sv. Trojice v Slov. gor. žalna služba božja, katere so se udeležili šola, oblasti, uradi in mnogo faranov. G. župnik p. Ernest Jenko je s prižnice prečital škofovo žalno okrožnico, v kateri v imenu vse lavant. škofije, škof s stolnim kapiteljem, duhovščina z vsem ljudstvom iz dna srca obsoja zločin, ki je z največjo žalostjo napolnil srca vseh zvestih državljanov in s studom ves omikani svet, izreka globoko odkritosrčno sožalje hudo prizkušeni kraljevski rodbini in prisega novemu kralju Nj. Vel. Petru II. vdanost in zvestobo. Pripomnil je še to, da naj bo ta grozni zločin prav vsem resen opomin, kam pripelje človeka nevera in apeliral na zbrano ljudstvo, da vzgaja mladino v Kristusovem duhu, v duhu katališke svete Cerkve, da se ne bodo več taki zločini ponavljali. Nato je g. župnik opravil slovesno sv. mašo s slovesno asistenco. Po sv. maši so se pred oltarjem in na koru menjaje prepevaje opravile predpisane molitve za blagopokojnega kralja in za Nj. Vel. kralja Petra II. Končano je zapel cerkveni pevski zbor Grilančevo žalostinko za mešan zbor: »Jaz sem življenje in vstajenje«. — Po cerkveni žalni službi božji se je v dvorani g. E. Goloba vršilo žalno zborovanje, katerega so se udeležili farna duhovščina, oo. frančiškani, oblasti, uradi, šola, cerkvene in kulturne organizacije skupaj. Po prisegi vseh navzočih vdanosti in zvestobe novemu kralju Nj. Vel. Petru II. je cerkveni pevski moški zbor zapel »V'gred se po vrne« in narodno himno »Bože pravde«.

Sele pri Slovenjgradcu. Dne 25. oktobra je tu umrla po dolgem in hudem bolehanju žena bivšega našega župana Pavla Hovnik šele 34 let stara. Žalujočemu možu in sinčku izrekamo srčno sožalje! Blaga mati naj počiva v miru! — Letina je pri nas le bolj slaba in kriza pritiska zmerom huje. Nikjer denarja, les ne gre, živina nima cene. — Po snegu, ki je vsaj v spodnjem delu fare skopnel, imamo krasne jesenske dneve.

Bele vode. Morda mislite, da smo Belovodčani že utihnili, ker niste čitali od nas nič novic. Zato sedaj več skupaj. — Povodom birmanjanja smo slovesno sprejeli prevz. g. knezoškofa dr. Tomažiča. Ob sprejemu je bila navzoča skoro vsa župnija ter so se škofu poklonile zlasti Marijina družba, Apostolstvo mož in šolska mladina. V petek dne 8. junija je bila pri Sv. Križu slovesna škofova sv. maša, katere za škofom Slomšekom še tu ni bilo. Dne 9. junija je bila sv. birma v Belih vodah. Is-

razlegali vreščeci bojni klici Indijancev, če je hotela zverjad uiti skozi gosti oklep prežeče smrti.

Med tem se je zbralo v zraku na tisoče roparskih ptic, od malih skobcev in sokolov do orlov in največjih jastrebov mrharjev. Divje so vreščale ter čakale na manjšo divjačino. Zdaj pa zdaj se je spustilo iz zračne višine krilato telo liki puščica in v naslednjem trenutku se je že dvignilo s plenom v kljunu in med kremp-lji. Videl sem brkastega sera. Odnese! je v zračne višine dolgo kačo. Silovito se je oklepala jeklenega prijema, a ni ji uspelo, da bi se bila osvobodila.

50 indijanskih tekačev, ki so zanetili požar, je tekalo ob bregovih obeh rek ter preprečilo vsak obupen poskus bega v svobodo.

Zdajci je zajel plamen obsežen palmov gozd. V drevesnih kronah so viseli šopi posušenih listov. Komaj se je dotaknil ogenj prvega drevesa, že je bil v nekaj sekundah ves gozd v plamenih. Visoko so se poganjali ognjeni zublji. Divje prasketanje, pomešano z nešetimi in raznolikimi glasovi obupane divjačine, mi je udarilo na uho. Zdaj je planila iz velikega gozda čreda jelenov. V naslednjem trenutku je pisknilo po zraku na desetine kopij, vmes truma streljic in v hipu so bile prve vste jelenov na

tleh. Ostali so se kakor na povelje razpršili na vse strani. Toda od povsod jih je čakala smrt v obliki kopij ter puščic. Nekaj jih je pridrvelo do reke, kjer so se zgrudili onemogli.

Iz plamenov se je izmotal velik jaguar, katerega je pregnjala ter podila tolpa psov. Z vso urnostjo je planil na najbližjega Indijanca in ga podr! na tla. Še nekaj dolgih skokov, še par prijemov krog debela in že se je skr! za debelo vejo pod menoj. Ozrl se je kvišku, spogledala sva se. Srečanje s človeškimi očmi ga je toliko preplašilo, da je zgubil ravnotežje in omahnil na tla. Bilo je prvič, da sem videl jaguarjeve oči prevzete od presenečenja in strahu. Pomeril sem iz samokresa, krogla mu je prebila glavo in po par obupnih skokih se je zvil v klopko in obležal mrtev.

Iz gozda so se pričele valiti skupine drugih živali. Najprej sta prisopihala dva rdečkasta volka. Sprejela ju je množica kopij in streljic. Z lisicami in šakali so opravili na pol že kar psi. Medvede mravljinčarje, katerih ne morejo za nič uporabiti, so pustili, da so se pognali v vodo, jo preplavali in se rešili na drugo obrežje.

A zdaj se požene iz gozda ogromna kača. Dober meter visoko se je dvigalo njeno telo. V silnih skokih se je sikajoč poganjala proti vodi.

Žalostna statistika.

Statistično je dokazano, da se potopi vsako 29. uro v morjih po celem svetu 1 ladja.

Podzemeljske votline.

Na južnem Angleškem, v Kentu, je vse polno podzemeljskih votlin. Votline ležijo 27 m globoko pod zemljo in znaša njih skupna dolžina 33 km. V treh jamah ima prostora 80 tisoč oseb in jih uporabljajo za gojenje gob, ki se imenujejo »šampijoni«.

Papirnati Jakob.

V znanem londonskem predmestju Croydon živi čuden mož, kateremu pravijo papirnati Jaka. Je čudak. Ena njegovih posebnosti je tudi ta, da nosi čevlje in obleko iz papirja. Že celih 12 let

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Zares vsaj skromen spominek zasluži pok. Barbara Mohorič, kmetica iz Trnovske vasi, tudi v našem 'stu. V prerani grob je legla nad vse dobra skrbna gospodinja, res vzor krščanske matere ter vnehta pospeševaljica vsega lepega in dobrega. Da v ugledno Mohoričevo hišo prihajajo samo dobri gosti, namreč krščanski listi in knjige, je nemala zasluga pok. Barbare. Nad vse pa jo je dičila umetnost res prave in krščanske vzgoje svojih otrok, s katerimi jo je Bog z njenim dobrim, tudi vzor krščanskim možem obilo oblagodaril. Med 13 otroki jih živi še zdaj 9. Veliko pravega junaštva je pokazala v svoji dolgi in mučni bolezni, katero je res z angelško potrpežljivostjo prenašala. V svoji bolezni, parkrat previdena s sv. zakramenti, je tudi na dan smrti v nedeljo dne 21. oktobra želela bit' pri sv. maši vsaj v duhu; saj se je v ta namen še sama pokrižala, ko je k začetku službe božje pozvonilo. Res blagor mu, ki v Gospodu umre! Izredno lep pogreb je dokazal, da je bila rajnica vsesplošno priljubljena v vsej bolfanski župniji. — V pondeljek dne 22. oktobra pa je bila pokopana Marija Kramberger, prevžitkarica s Trnovskega vrha. Najjima da ljubi Jezus večni mir in pokoj!

Fram. Dne 27. septembra umrli materi Marijo Koren je sledila dne 24. oktobra Julijana Medved, Jergejeva gospodinja, še le v 36. letu življenja. Na srcu bolana je iskala rešitve v bolnišnici v Mariboru, pa je tam umrla in zapušča potrtega moža s štirimi nedoraslimi otroci. V Gradišču je dne 25. t. m. umrl Simon Repnik v 88. letu. Kdo ne bi rad imel dobrega starčka, ki je vsako zimo na topli peči sedeč molil rožni venec, prebiral mašne in druge bukvice, vmes pa tudi kaj povedal iz davnih dni. Letos pa je začel vidno pešati, odložil je pipo tobaka in šel v večnost k svojemu patronu. Poleg teh se žaluje družina Štern-Encij v Morju za šestletnim Stankotom in Anton Mom na Planici za polletnim sinčkom. Dobri Bog jih vse tolaži, rajnim pa daj večni mir in pokoj!

Ptujska gora. Številni romarski shodi na Ptujski gori so bili vkljub težkim časom in trdovratni krizi precej povoljno obiskani. Pač dokaz, kako radi se zatekajo k ptujskogorski Materi božji, kjer vedo, da bodo gotovo dobili dušno ali telesno tolažbo. Nad vse krasen

je bil tabor otrok, katerega se je udeležilo nad 2000 malčkov iz cele dravskopoljske dekanije. Z mnogimi otroci so prihiteli tudi starši na našo Ptujsko goro. Ves tabor otrok se je udeležil pobožnosti v cerkvi in med sv. mašo je ubrano prepeval otroški zbor. Za nastope izven cerkve jim je požrtvovalni organizator Janko Mohorko pripravil lepo okrašen oder, raz katerega so deklamirali otroci in v svojih govorih povdarjali neomajno vero v Odrašenika sveta in zaupanje do Matere božje. Ker smo bili vse poletje v tako lepem razpoloženju, nas je še bolj pretresla vest, da je smrt potrkala na vrata našega g. šolskega upravitelja Simona Kerblerja in mu vzela edinca Brankota, učenca I. razreda. Ko je to žalostno vest naznanil zvon iz ozkih lin ptujskogorskega zvonika, so zaplakali stari in mladi. Otroci, ljubitelji pokojnega Brankota, so venomer nosili cvetje, s katerim so posuli mrtvaški oder svojega sošolca. Če se je že vsa fara jokala nad lepim in dobrim otrokom, koliko bolj sta šele žalovala dobri oče in blaga mamica. Kako smo ljubili našega Brankota, je najbolj pokazal pogreb, katerega se je udeležilo vse učiteljstvo, šolski otroci, orožništvo, financarji, trgovci in gostilničarji ter člani raznih društev. Pogreb je vodil domači gospod župnik Fr. Zagoršek ob asistenci 4 duhovnikov. Pred šolo je zapel v slovo priljubljenemu Brankotu župnijski pevski zbor pod vodstvom organizatorja g. J. Mohorka. Žalostinka »Vse kar živi na tem svetu« je še bolj pretresla naša srca. Polagoma se je pomikal spreved med donečim petjem psalma »Usmili se me Bog« proti cerkvi. Po sv. maši je zopet zapel mešani zbor »Ne jokajte«. Pri odprtem grobu se je domači župnik v toplih in jedratih besedah poslovil od pokojnega. V imenu šolarjev je Pavla Jazbec, učenca IV. razreda, stopila pred grob in se od njega poslovila z lepimi besedami, ki so prešle v trikratni vzklik: »Z Bogom, Branko!« Nato je zapela šolska mladina pod vodstvom učiteljice Pavle Topolovec. Končno se je še enkrat oglasil cerkveni pevski zbor s pretresljivo žalostinko »Duša, kam te pot pelja?« Užaloščenim staršem naše sožalje!

Križevci pri Ljutomeru. Naša učiteljica gđ. Gabriela Hercog je prestavljena od šole v Križevcih v Buče. Ko so zvedeli otroci, da jih

zapusti priljubljena učiteljica, so prijokali iz šole. Kako srečne so bile one učenke, ki jim je bila učiteljica od I. do V. razreda! Bridko jo bodo pogrešala dekleta, katerim je bila izven šole učiteljica ročnih del in gospodinjstva. V srcih križevskih faranov živi ime blagopokojnega očeta g. nadučitelja Antona Hercoga, ki je umrl skoraj v šolskih klopih kot žrtev svojega idealnega poklica, v katerega se je znal vživeti, v katerem je deloval za resnico in pravico. Sama njegova učenka gđ. Hercog je delovala po vzgledu svojega blagopokojnega očeta skozi 17 let. Ko je poučevala našo deco, si je pridobila vsa naša srca. Najlepša zahvala za vse, kar je gđ. učiteljica storila dobrega pri nas! Na skorajšnje svadenje!

Sv. Urban pri Ptuj. V nedeljo dne 14. oktobra smo položili k večnemu počitku g. Toplak Petra, zidarja in posestnika iz Grajenšaka. Dočakal je starost 62 let. Bolehal je več časa, večkrat spreviden s sv. zakramenti v miru Gospodovem zaspal. Zapušča žalujočo ženo ter osem otrok, v krščanskem duhu vzgojenih in deloma že preskrbljenih. Bil je zvest bralec krščanskih knjig in »Slovenskega gospodarja«, na katerega je bil naročen več kot 40 let. Njegovo priljubljenost pri ljudeh je pokazala smrt in pogreb. Na mrtvaškem odru je bil posut s cvetjem. Pogrebnege spreveda se je udeležila velika množica ljudi. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega z lepimi besedami gospod župnik Ivan Razbornik. Rajni naj počiva v miru! Žalujoči družini naše najiskrenejše sožalje!

Frankolovo. Umrli je nad vse ljubljena mati Frančiška Polenšak po kratki in mučni bolezni, okrepcana s sv. zakramenti. Žalujoči rodbini naše sožalje!

Sv. Frančišek v Gornji Savinjski dolini. O društvu jeruzalemskega osla nekaj besed! Na šmihelsko nedeljo se je vršila služba božja pri podružni cerkvi sv. Mihaela v Radmirju. V tem času je imelo društvo jeruzalemskega osla svojo sejo kar zunaj cerkve med svetim opravilom. Bilo je nekaj fantov pa tudi mož. Ali bi ne bilo boljše, da bi taki ljudje bili doma in ne dajali slabih vzgledov drugim ljudem? Vrh tega ne bi poškodevali obleke in obuvala, posebno tisti, ki pridejo bolj daleč s hribov. Pravijo, da se pri drugovercih;

ni imel na sebi drugega kakor papir. On trdi, da je papir veliko bolj zdrav nego sukno in obleče vsak dan novo papirnato srajco.

Buden način pokopavanja mrtvih

je vladal nekoč pri Tunguzih visoko na severu Azije. Mrtvega so položili v njegovih najlepših oblačilih v zaboj in tega so obesili med dve bolj skupaj stoječi drevesi. Samo lovske predmete rajnega so zakopali v zemljo pod omenjeni zaboj.

Lepa navada pri starih Rimljanih.

Če je bil kak imenitnik v starem Rimu povabljen v goste, je nesel pred njim suženj servieto. Te serviete ni

Poslane strelice so jo zgrešile, dosegla je vodo in odplavala.

Med opisano morijo je zajela zemljo noč. Tu in tam še smukne iz gozda, ki ni več gozd nego pogorišče, kaka žival v smrt. Toda kmalu poneha vse — — —

Preko sto komadov najizdatnejše divjačine in nešteto manjših komadov je vrgel ta lov. Za naše pojme je pogon po opisanem načinu nekaj strašnega. Indijanci bi brez njega ne mogli živeti. Nekaj mesecev trajajoča deževna doba spremeni celo pokrajino v močvirje. Kakor že omenjeno, je ta čas za Indijanca čas brezdelja in bogznaj, kako bi ga pretolkel, če ne bi prirejal na jesen takih lovov.

Indijanski lov je bil nam opomin, da bode treba vzeti pot pod noge ter urno naprej, sicer bo začelo liti iz neba, predno smo na cilju.

Opustili smo misel, da bi se mudili dalje časa med Indijanci in prisostovali njihovim lovskim praznikom. Podali smo se naprej v koraku, pusteč reko Rio Kuluene ob desni. Noči, v katerih smo razpostavljali straže, so potekle mirno. Konji in mule so imele dovolj pašne. Koruzni zдроб smo lahko hranili za pozneje. Brez posebnih doživljajev smo se približali po dnevih reki Rio Ksingu. Koje struga je bila na mestih

tako globoka, da je serala voda konjem preko hrbita. Prtljago smo morali raztovoriti in na naših plečih prenesti na drugo obrežje.

Rio Ksingu je bila po napovedi največja reka, katero bi naj srečali na poti proti zlatim zakladom.

Zopet so minuli dnevi. Solnce je vzšlo ter zatonilo, dan je zamenjal noč in še vedno nismo bili pri prvem vodopadu, katerih je videl belohožec na poti v zlato poljano štiri in je pustil ustno poročilo o njih Indijancem.

Lepega dne smo le čuli bobnenje ter šumenje padajočih vodnih mas. Reka Rio Ksingu se je upala precej globoko v enem skoku preko skalovja. Bili smo na kraju, kjer pošilja velika reka svoje vode prvič v globine.

Polni upanja smo romali naprej. Na večer istega dne nam je udarjalo pod šotor na uho hromenje drugega vodopada, katerega smo dosegli drugi dan in po preteku nekaj ur še tretjega.

Čisto sigurno smo bili na prvi poti. Minuli so dnevi. Po dnevu zopet samo solnce in v noči nemi mesec.

Konečno nas je vzdramil iz enoličnosti votel odmev četrtega ter zadnjega vodopada. Cilj našega potovanja ni mogel biti več daleč.

Približali smo se gričem, odkoder smo lah-

ki niso naše vere, kaj takega ne dogaja. Ko je danes toliko društev razpuščenih, bi bilo primerno in potrebno, da se predvsem tudi to društvo razpusti.

Sv. Ema. Redka svečanost. Pretekli mesec se je vršila pri Sv. Emi velika cerkvena slovesnost. Po prizadevanju našega vnetega dušnega pastirja župnika Čepina se je ustanovila Marijina družba za šentemsko župnijo. Ob tej priliki so nas obiskali in navdušili bratje Hrvati iz Vinagore in Pršlina. Z g. župnikom Vukino so prišle članice Marijine družbe, križarji in križarice in precej romarjev. Prišla je tudi cerkvena godba vinagorska in pevci pod vodstvom pevovodja g. Kastruna, kateri so mnogo doprinesli k proslavi velikega Marijinega praznika. Želimo, da bi besede cerkvenega govornika g. kaplana Rančigaja padla na rodovitna tla ter da bi Marijina družba vrlo napredovala. Po cerkveni svečanosti se je popoldne slovesno blagoslovila prenovljena kapela Lurške Device, sv. Urbana in sv. Janeza Evang. 30 let je preteklo, da je bila cerkev pozidana. Blagoslovitev je izvršil domači g. župnik v navzočnosti gospodov iz Vinagore. Po slovesni blagoslovitvi so izpregovorili spodbudne besede domači g. župnik, cerkveni ključarji, gospa Žnidarec kot predsednica vinagorskega društva sv. Elizabete in predsednica domače Marijine družbe. Nazadnje so zapeli pesem v zahvalo Lurški Devici. Dne 7. oktobra smo slovesno obhajali rožnovensko nedeljo se pomočjo g. Sunčiča od Sv. Krža. Izprosi naj nam Marija Rožnovenska pomoč v sedanjih težkih časih

Bizeljsko. Tiho je dne 19. t. m. slavil v krogu svojih najdražjih svoj 73. rojstni dan naš priljubljeni in spoštovani trgovec g. Martin Frece. Primerno je, da se ga ob tej priliki spomni tudi »Slovenski gospodar« kot svojega naročnika in moža, ki lahko res s ponosom zre v svojo preteklost. Gospod jubilent Martin je še vedno kakor je bil: mož žive vere, mož jeklen, odločen, ki se ne boji postaviti se tudi javno za vero in Boga, mož ljubezniv, dobrohoten, ki ima za vsakogar dober nasvet; mož krepek in čil, vedno vesel in poln humorja, šegav in dovtipen. Danes uživa ob strani svoje ljubljene soproge svoj zasluženi pokoj. Vse življenje je bil mož dela tako v družini, trgovini, kakor

tudi v javnosti. O tem pričajo danes sadovi njegovega dela: res dobro katoliško vzgojeni in lepo preskrbljeni otroci, veliko posestvo in red sv. Save ter Jugoslovanske krene! Dal lj. Bo, gospodu Martinu zdrav, vesel in čil — 80. rojstni dan! — Vinska letina pri nas je nekaj boljše od lanske. Mnogi imajo pa celo manj. Pač pa dobra kapljica je! Žalostno je sedaj le to, da se kupci tako malo oglašajo! Treba je denarja, ljudje bi radi prodali, kupcev pa ni od nikoder . . .

Pišec. Bilo je pretekli ponedeljek. V St. Petru pod Svetimi gorami je bil sejem sv. Urše. Na sejem se je podal tudi naš mesar g. Štruel s sinom Ivanom, šolarjem II. razreda. Na sejmu sta kupila kravo, katero je na vrvi vodil sin Ivan. V svoji neprevидnosti si je vrv navil okrog roke. Med potjo se krava splaši, podere Ivana in ga vleče precej daleč po kameniti poti. Ko so pa ljudje kravo ukrotili, se jim je nutil grozen prizor. Ivan Štruel je bil ves potolčen, opraskan z razbito glavo — mrtev. Lahko si mislimo žalost očeta in še bolj matere, ko je zaznala za strašno nesrečo. Ob obilni udeležbi šolarjev smo v sredo potem Ivana položili k večnemu počitku. Otroci so mu zapeli »Pomladi vse se veseli«, gospod župnik pa mu je spregovoril v srce segajoče slovo. Dragi Ivan! Žalosten je bil konec tvojega zemeljskega življenja, toda mi upamo, da sedaj že uživaš veselje pri Bogu. Ali prosi ljubega Boga, da v žalosti uteši tvojega očeta, mater, brate in sestre ter nas vse. Prosi pa Ga tudi, da se enkrat vsi pri Njem snidemo. — Tudi mi Pišecani bi radi postali svetovno znani in se s celim svetom pogovarjali. Upamo, da se nam ta želja kmalu izpolni. Poštni uslužbenci namreč z vso paro napeljujejo iz Brežic k nam telefon. Pravijo, da bo naprava že kmalu dana v promet. Živijo! — Veste, gospod urednik, naš Fricl je svoji boljši polovici sedaj, ko je ozdravel, že čez glavo zrastel. Sicer pa je njegova boljša polovica korajžna, da se ga nič ne boji. Zadnjič se ga je kar dejansko lotila, ko je nekaj rogovilil. Pa jih je pošteno skupil. Ves zaripel je postal v obraz in tudi marsikateri las je odšel z njegove glava. Tudi njegovi pomagači, ki so mu v sili priskočili na pomoč, so jih pošteno skupili. In sedaj ga misli boljša polovica, če se ne bo unesel, še s pomagači vred spraviti na »ričet«. Ha-ha-ha!

Sv. Rupert nad Laškim. Tudi naše ljudstvo je globoko pretresla strašna vest o nasilni smrti našega preljubega vladarja. Povsod so ljudje žalovali za tako nenadno odvzetim nam državnim očetom. V četrtek dne 18. oktobra smo imeli v župnijski cerkvi žalno službo božjo. Razven šolarjev so mnogoštevilni župljani napolnili cerkev, kjer se je najprej v primer-nem govoru pojasnil vzrok te žalne slavnosti; nato je bila žalna sv. maša za večni mir preminulega vladarja, konečno molitve, kakor jih je odredil šk. ordinarijat. V tihi žalosti so verniki zapustili hišo božjo z iskreno prošnjo, naj Bog da duši viteškega kralja večni mir, Jugoslavijo pa čuva! — Sneg dne 16. oktobra je tukaj napravil na sadnem drevju ogromno škodo, ki se ceni na stotisoče. Ravno najlepše mlado drevje je največ trpelo; dasiravno so ljudje povsod takoj hiteli v sadonosnike ter otresavali mokri sneg, se vendar ni dala zabraniti velikanska škoda; mnogo dreves je naravnost razklanih ali polomljenih do zadnje veje. Tako je kmet vedno večji siromak. Sedaj se spravlja že zima v deželo, treba je obleke in obutelji, davke zahtevajo oblasti, a denarja ni! Sadja nismo imeli, vina v teh krajih ni, lesa nihče noče. Sedaj tiščimo s pitanimi svinjami v Laško, Celje in Sv. Jurij, a mešarji se naravnost norčujejo z nami, ko nam ponujajo 5 Din za kg, a glavo mora kmet-vzrejevalec še vzeti nazaj, meso pa je po 14 Din v mesnici!

Iz zagrebške torbe. Zagreb je vedno kot veliko mravljišče. Kakor živa reka drve ljudje na vse kraje in vsak čas. Samo od dveh do petih zjutraj so ulice prazne, sedaj ko nima svet denarja, da bi polnil kavarne. Pa se v tem vrvežu vendar pozna, da je pričelo šolsko leto. Nekaj tisoč akademikov že zaleže. Tudi naši slovenski postavijo svoje število. Manj kot 200 jih ni nobeno leto v Zagrebu. Predvsem so na kmetijskem in na živinozdravniškem oddelku, ker teh v Ljubljani ni. — Kako pa živi tak študent? Z dobrimi denarji se dobro živi! Dober študent pa nima dobrega denarja, zato pa ima celo zimo pasje dneve. To je prava umetnost, prebiti se skozi celi mesec z 250 dinarji. Pa se naredi tudi to. Seveda: zajtrka nič, večerja le ob pomembnejših prilikah. Ve-

ko pregledali pokrajino daleč naprej. Videli smo, kako se vijuga reka Rio Ksingu južno-vzhodno, mesto da bi nadaljevala pot proti severu. Kakor daleč je seglo oko samo stepa in liki ribje oko čisto nebo.

Naslednje jutro smo zapustili reko ter se podali v levo smer.

Prekoračili smo več manjših vod in smo trčili ponovno na gričevje pred nami. Pri pogledu na verigo nizkih holmcev nas je oplazovala zla slutnja, če nismo mogoče zgrešili smer. Ti-le hribčki pred nami niso mogli biti pogorje, katera je označil pri Indijancih umrli helokožec kot edino pravo smer.

Že tukaj smo našli povsod na zlate sledi. Zemlja po teh neraziskanih stepah hrani pod seboj neizmerna zlata bogastva.

Zagledali smo pred seboj reko, koje tok ni zaznamovan na nobenem zemljevidu. Počasivali svoje vode in v njeni strugi smo našli precej zlatih zrn.

Pet dni smo se vlekli ob tej reki, šesti dan smo jo prekoračili ter potovali naravnost naprej. Pred nami je zrasla veriga razsekanega hribovja. Po stepi so silili proti pogorju potoki. Vsekakor smo imeli jedva en dan do cilja. Preiskal sem tla, po katerih se je pomikala naša karavana. Povsod najbolj očiti znaki, da bomo

zadeli vsak čas na tako dolgo iskano obljubljeni — zlato deželo! V počasnem koraku smo se porivali do cilja, ki se nam ni mogel več skriti in je bilo izključeno, da bi ga zgrešili. Pretrpeli smo veliko na dolgem — dolgem potovanju, bili na koncu romanja brez posebnih žrtev in v zavesti, da se je posrečilo le nam, kar se drugim ni, ker se niso lotili odkritja suhega zlata po načrtu in s pomočjo dobro preskrbljene ekspedicije.

Še predno se je pomaknila naša karavana navkreber, odkoder smo hoteli uživati razgled po zlatih poljanah, smo srečali na stepi človeški okostnjak . . . Na belih kosteh ni bilo nikakega znaka, da bi bila žrtev ubita, ustreljena ali raztrgana od jaguarja. Mogoče je zadela reveža prav na cilju bogznaj kako mučnega tavanja smrt vsled kačjega pika. Nismo se na videz veliko zmenili za svarilno najdbo človeških kosti, vendar v naših srcih je zaključal sum: Kaj, če ne bo dolina zlata poleg zakladov — smrt tudi za nas! Pomikalimo se molče naprej in pri-korecali na vrh. Pod nami nas je vabila kotanjasta dolina. Njena dolžina je znašala dobrih 30 km, širina gotovo nad 20 km. Njeno dno je bilo peščeno.

Dalje sledi.

nikdar prinesel služabnik prazne domov, ampak je bila polna raznih jestvin. Večkrat so pošiljali v Rimu gosti od poedin svojim ženam in prijateljem na dom razne sladkarije.

Labudi

so uživali nekoč v Angliji posebno varstvo. Vsi ti od pesnikov toliko opevani ptiči so bili last kralja, kjerkoli so se nahajali. Če je kedo ubil labuda, je zapadel smrti.

Udarci človeškega srca.

Človeško srce udari na minuto 75krat, v 1 uri 4500krat, v 1 dnevu 108.000krat, v 1 tednu 756.000krat, v 1 mesecu 3.240.000krat in v 1 letu 39.312.000krat.

lika sreča zanj, če dobi stanovanje v Dijaškem domu za kakih 60 Din mesečno. — V četrtek je končal svoje »težave« Pavle Bohinc, ki je sedaj študiran za apotekarja. Bil je neumoren zidar slovenskega katoliškega življenja. Mirko v »Miklovi Zali«, Slehernik itd., duša našega dramatskega življenja. Sedaj bo pa »arcnije« mešal v lekarni Bohinc v Ljubljani, tam na Bleiweišovi cesti. — Pri sv. Roku še to nedeljo nič. Vedno se napoveduje, nikdar ne izpolni.

Med volkovi.

V Indiji se dogaja še danes, da odnesejo volkovi majhne otroke, katere odgajajo volkulje v volčjih brlogih.

Verodostojen Indijec Habibur Rahman pripoveduje o slučaju, katerega je sam doživel v Rampuru:

»Nekega dne sem se podal s spremstvom štirih mož na lov v goste ter velike gozdove, ki se raztezajo v bližini Rampurja. Šume so tolikanj blizu mesa, da se podajo na večer lisice in volkovi po mestnih ulicah na sprehod. — Naš lovski zlet bi naj trajal 3—4 dni, ker smo bili namenjeni v najglobokejše gozdne goščave. Prvi dan smo ustrelili za večerjo pava in razne druge ptice, kateré smo pekli na ražnju. Po večerji smo se podali k počitku, da bi bili zjutraj pri polnih močeh. Drugo jutro se je zgodilo tole: Na razdaljo 20 m smo zagledali sredi med volkovi nagega otroka, ki se je igral z zverjadjo. Našim lastnim očem nismo mogli verjeti. Približali smo se še bolj volčji skupini in smo jo obkolili tako, da nam ni mogla pobegniti in se razkropiti. Volkovi so pač zginili v svoj brlog. Z velikim naporom nam je slednjič uspelo, da smo postrelili volkove in smo odvedli seboj dečka, ki je bil star 12 let. Fant je tulil po volčje, je kraspal ter grizel, kakor bi bil obseden. Presneto težko je bilo, predno smo spravili divjaka v mesto. Naš živi lovski plen je vzbudil največjo pozornost. Povsod smo poizvedovali, odkod bi bil dečko, a nismo zvedeli ničesar. Mladec je bil skraja zvezan z vrvmi, katere je pa pregrizel in smo ga morali ukleniti. Nikdo se mu ni smel približati, ker je takoj začel tuliti in praskati. Sploh je kazal nepopisen strah pred človekom. Človeško hrano je odklanjal in smo bili prisiljeni, da smo mu vrgli kos sirovega mesa. Sirovo meso je raztrgal ter požrl po vzgledu drugih zverin.

Dolgo je trpelo, predno smo fanta toliko ukrotili, da je postal dostopen človeškim navadam.

Zdravnik, ki je podivjanca preiskal, je trdil, da se ne bo razvil iz njega popolen človek. Njegova vzgoja je že tako daleč, da ostane na mestu, če se mu bližajo ljudje, da ne tuli, ne praska in trpi na sebi obleko.

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju povzročita 1—2 čaši naravne »Franz Josefove« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija ta voda. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Poskuša posnemati človeško govoro, do vsakemu razumljive se pa ne bo povspel. Z odgojo divjaka imajo najditelji največje križe in jim je že davno žal, da ga niso pustili pri volkovih.»

Iz delovanja naših misijonarjev.

Misijonski brat Anton Kramberger iz Družbe misijonarjev sv. Vincencija Pavelskega, ki deluje že leto dni v Lukoleli v Afriki, je pisal k Sv. Jožefu nad Celjem tole zanimivo pismo: »Lukolela, 16. 8. 1934. Najprej prirčen bratski pozdrav vsem sobratom. Vaše pismo z dne 27. majnika sem prejel šele včeraj. Z našim g. predstojnikom Dekampénjem (Dekampener) sem bil na potovanju po severnem delu našega misijona. Naša misijonska pokrajina je tako velika, kakor cela Jugoslavija, saj je samo ozemlje misijonske postaje Lukolela večje od Slovenije in Hrvaške skupaj. Cest v evropskem smislu tukaj ni, o železnici se nam včasih samo sanja. Ker imam slučajno nekoliko časa na razpolago, vam pa bom moje potovanje nekoliko podrobneje popisal.

Dne 5. junija ob 8. uri zjutraj smo dvignili sidro pri naši motorni ladji »Južni križ« (Croix de Sud) in odpluli proti misijonski postaji Irebu. Prav živahno smo rezali valove. Med veselo petje naših zamorskih fantov mornarjev se je mešalo rahlo brnenje stroja, ki goni propeler ali vijak na zadnjem koncu naše ladje. Okoli 10. ure smo opazili štiri velike povodnje konje, ki so nas radovedno gledali. Ko smo jim prišli bliže, so se poskrili pod vodo. Povodenj konj je že precej velika zverina, ki živi v vodi. Odrasel tehtata do 8000 kg. V Irebu je naš misijonar ustrelil mladiča, starega okrog 1 leto in pol, pa je tehtal 3000 kg.

Naši zamorski fantje so postali ob pogledu na povodnje konje precej potrti. Med zamorci je namreč taka vera, da če kdo sreča na potovanju po vodi povodnjega konja, pomeni to veliko nesrečo. Drug za drugim so prihajali k meni in me prosili: »Brat naš, pazi na motor in na ladjo, da ne bomo nesrečni, ker smo srečali povodnje konje.« Ker sem prvič vozil proti Irebu, je tudi mene nehote nekaj zaskrbelo. Reka je to z zelo široka, 10 do 50 km; in tudi precej nevarna je radi skalovja in peska, ki ga je zelo veliko. Globoka je povprečno 10—50 metrov. Ker je bila v tem času voda najnižja, smo res morali iskati globoke vode. Reka naraste vsako leto dvakrat za 4—6 metrov. Kljub največji pazljivosti sem ob pol osmih zvečer, ko je bila že tema, zavozil na pesek. Pretrese nas močan sunek, kakor če se avtomobil, ki vozi z brzino 50 km na uro, zaletel v zid. Obtičali smo. Ojej, ojej, kaj bo pa zdaj? Dve uri smo se trudili in odkopavali pesek, da smo ladjo oprostili. Ampak sedaj se je šele začela prava komedija. Kje je sedaj voda dovolj globoka, da bomo lahko pluli naprej? Tema je bila taka, kakor tam pri nas pri žegnanem studentu ponoči, kadar je prav oblačno. Črez nekaj časa sem zapazil, da se nam je tudi krmilo pokvarilo. Ladja je začela iti, kamor je sama hotela. Poskušali smo vreči sidro, pa veriga je bila prekratka, prav za prav voda pregloboka. G. superiorja je zelo skrbelo, kaj bo? Da preprečim še hujšo nesrečo, sem ustavil motor in prepustil ladjo toku vode in pa angelom varuhom.

Ob 11. uri ponoči je nas voda prinesla do nekega otoka, kjer se je nam končno posre-

čilo, da smo vrgli sidro in povrhu še privezali ladjo z vrvmi za drevo.

Kje smo pa zdaj? Ladijski kompas je kazal, da smo precej zašli s prave poti. Sedaj ni kazalo drugega, kakor pričakati dne. Potem se bo že videlo, kako in kaj.

Vsak je poskušal nekoliko zaspati, a kaj ko je bilo toliko komarjev, ki so nas neusmiljeno pikali celo noč. Še nikdar v mojem življenju me niso komarji tako obzrlji, kakor to noč. Tudi drugim se ni nič bolje godilo kakor meni. Ko se je zdanilo, sem brž popravil krmilo in začeli smo gledati in računati, kje smo sedaj. Ugotovili smo, da nas je voda zanesla eno uro daleč od prave poti. Zvečer, ko smo zadeli na pesek, smo bili oddaljeni od Ireba, kjer je br. Marcel Kerševan, samo eno uro. Od tod smo pa imeli še dve dobri uri, in povrhu še proti vodi.

Ob pol devetih predpoldne, dne 6. junija, pa smo se privozili v pristanišče Irebu, blizu našega misijona. Vsi smo se oddahnili. Gospod superior je v zahvalo za srečno vožnjo molil na glas »Te Deum«. Prav prirčno sva se pozdravila z bratom Marcelom. Bila sva vsa srečna, da sva lahko spe govorela med seboj v materinem jeziku.

Par dni smo tu počivali, nato smo nadaljevali vožnjo proti jezeru Tumba. To jezero je na zelo slabem glasu zaradi viharjev, ki prav pogosto tu razsajajo in so že zahtevali marsikatero človeško žrtev. Tumba pomeni po slovensko vojska. Zamorcem že njegovo ime — vzbuja strah! Leta 1930 je pri nekem takšnem viharju v njem utonil naš najboljši misijonar g. Stass z osmimi kristjani. Ravno na istem kraju je tudi nas zalotil vihar. Prepasali smo si rešilne pasove, obudili popolno kesanje, g. superior nam je tudi v naglici podelil sv. odvezo in pričakovali smo, kdaj bomo stopili pred sodni stol Nebeškega misijonarja.

Kajpada sem poskusil vse, da rešim ladjo. Po treh urah nepopisnega boja z jezerom smo bili rešeni. Po tej vožnji sem moral ostati 8 dni v postelji, tudi drugim se ni nič bolje godilo.

Drugič še kaj več. Prosim Vas, spomnite se me v molitvah. Vaš hvaležni brat Ant. Kramberger, C. M.»

Pogumnim našim slovenskim misijonarjem v Afriki, Bengaliji, na Kitajskem in Japonskem bomo ustregli, če se bomo ob raznih prilikah zavzeli za misijonski tisk. Zlasti širim v družine »Misijonski koledar« za leto 1935, v katerem je okrog sto slik iz misijonskih dežel in veliko poučne in zabavne tvarine iz misijonskega dela zlasti slovenskih delavcev. Naše geslo bodi: V vsako količkah premožno hišo »Misijonski koledar«, revnejše hiše pa naj si ga izposodijo od drugih, da ga preberejo. »Misijonski koledar« stane 10 Din. Dobite ga pri č. gg. župnikih. Kdor ga hoče naročiti naravnost iz tiskarne, naj piše na naslov: Misijonska tiskarna, Domžale, Groblje. Zelo dobrodošli so sotrudniki katoliških misijonov, ki bi prevzei razprodajo v svoji okolici. Kdor čuti v sebi sposobnost in apostolsko gorečnost, za dobro stvar, naj pošlje svoj naslov na upravo: »Katoliških misijonov«, Domžale, Groblje.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslata naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema: **TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.**

Poslednje vesti.

Politične novice.

Žrebanje v senatu v Beogradu. Dne 29. okt. se je vršila seja senata, na kateri je bilo na dnevnem redu izžrebanje 23 izvoljenih senatorjev izmed 46, katerim poteče v smislu zakona po treh letih mandat. Izžrebanje se je vršilo s pomočjo lističev, na katerih je bilo na 23 zabeleženo »Ostanem« in 23 enakih lističev z besedo »Izpadem«. Iz dravske banovine so bili izžrebani: dr. Franc Novak, minister za socialno politiko, dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani, in dr. Janko Rajar iz Krškega. Z žrebom »Ostanem« je obdržal senatorsko mesto dr. M. Ploj. Senatorji Ivan Hribar, dr. Gustav Gregorin in dr. Val. Rožič so imenovani od kralja in trajajo njihovi mandati 6 let. Skupno s senatorji, kojih mandati so bili izžrebani, so izgubili mandate tudi njihov namestniki. V dravski banovini so to: dr. Alojzij Goričan, odvetnik in župan v Celju, kot namestnik senatorja dr. Ravniharja; Ciril Pirc, posestnik in župan v Kramju, kot namestnik senatorja dr. Novaka, in Ivan Sancin, bivši kmetijski načelnik v Ljubljani, kot namestnik senatorja dr. Rajarja. Namestnik senatorja dr. Miroslava Ploja, ki ostane senator še nadaljna tri leta, je g. Jok. Zdravec, industrijec v Središču.

Domače novice.

Vlom v mrtvašnico. Na pokopališču v Radvanju pri Mariboru je bilo vlomljeno v mrtvašnico. Vlomilci so odnesli 5000 Din vredne kožuhe, last Pogrebnege društva. Orožniki iz Studencev so lopove izsledili.

Zabodljaj z nožem. Na cesti pri Vurbergu je bil napaden v noči 21letni posestniški sin Al. Krepek iz Krčevine pri Vurbergu. Napadalec ga je sunil z nožem v leva prsa nad srcem. Zabodena so prepeljali v ptujsko bolnico.

Hočemo, da v vsakem kraju lahko kupite koledar »Slovenskega gospodarja« za 10 Din. Koledar dobite v vsaki knjigarni v Mariboru, Celju, Ptuj, Ljutomeru, Gornji Radgoni in v Ljubljani. Nadalje ga že imajo na razpolago sledeče posojilnice: Kmetiska posojilnica Sveti Bolfenk pri Središču, Kmetško-delavska hranilnica Teharje pri Celju, Posojilnica za slovenjgraški okraj Št. Ilj pod Turjakom, Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru, Kmetijsko društvo Rečica ob Savinji. V raznih krajih imamo sledeče zaupnike, ki vam bodo dali koledar: Štefan Bakan, Nedelica, Turnišče; Kotnik Ludovik, Dobrije, p. Guštanj; Kisovar Tome, Polhovgradec; Pečolar Ivan, Lajše, p. Šoštanj; Pustišek Miloš, Zdole, p. Kozje; Kamnik Vinko, Suhidol, p. Slovenjgradec; Zaleznik F., Savina, p. Ljubno ob Savinji; Vesočnik Ferdinand, Luče; Jevšek Franc, Škale; Ivanuša Iv., Hum, p. Ormož. — Prosimo, da se tudi ostale posojilnice, kakor tudi zanesljivi privatniki oglasijo kot naši zaupniki, da bodo oddajali koledar »Slovenskega gospodarja«. V vsaki župniji naj bo eden, ki bo omogočal, da dobijo ljudje na kraju samem koledar, dobijo ga ceneje, dotični pa za trud tudi nekaj zaslužijo. — Prijave pošljite na naslov: Uprava »Slovenskega gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.

Podeželsko prebivalstvo dobi premalo plačano za svoje pridelke in svoj trud, zato je jim hočem pomagati pri nakupu manufakturnih potrebščin. Prodajam 10 odstotkov ceneje kakor je v izložbah označeno, torej 10 odstotkov pod dnevno ceno, blago za ženske plašče in obleke v širokosti 100 cm že od Din 28.—, dub! za moške suknje od Din 81.— naprej. Velika

zaloga pletenih jopic, zimskega perila, ostanke flanela po Din 6.— in 7.—, belega platna po Din 5.—, hlačevine od Din 20.— naprej, pisane platna po Din 6.— itd. Vse v veliki izbiri pri: **Anton Macun v Mariboru, Gosposka ulica 8—10.** 1106

Dopisi.

Fram. Še nam je pred očmi pražalostni prizor, ko so se pri cerkvi oče in otročiči zadnjič poslovili od drage Medvedove matere, ki jim jo je avto mrtvo pripeljal iz Maribora. Smrt dalje kosi ter je dne 27. oktobra pokosila 77-letnega Janeza Sagadin iz Morja. Bil je veren in značajan mož, povsod priljubljen in spoštovan. Naslednji dan pa mu je sledila v večnost Otilija Kamšek, sestra bivšega rajnega gospodarja Viktorja, ki je tiho in mirno živela poleg mlade gospodinje, ter ji pomagala pri gospodarstvu. Naj jima sveti večna luč!

Gorica, župnija Cirkovce. Zadnjo nedeljo avgusta je bila blagoslovljena naša nova kapela, ki jo je postavila naša vas pod vodstvom Fiderika Čelofiga. Nabavili smo si tudi zvon, ki je prvič zazvonil našemu viteškemu kralju Aleksandru I.

Ptujska gora. Ljudje pravijo, da nesreča nikoli ne praznuje. Vprašajmo se, ali je to res? Da, res je. Mihec je mrtev. Glas velikega zvozna starodavne župne cerkve na Ptujski gori je žalostno zapel svojem zvestemu župljanu Mihecu Avguštinu zadnjo pesem »Mihec mrtev«. Usoda nesreče je zahtevala, da je ubogi Mihec ponesrečil pri prevozu repe z njive domov. Po nesreči je prišel pod voz ter so mu šla kolesa preko trebuha. Navzoči sta bili žena in hčerka Trezička. Z bliskovito naglico se je razširila grozna novica po vsem trgu in okolici. Bil je krščanski mož, globoko veren, imel je vedno odprto srce do revežev in siromakov. Bil je tudi grobokop čez 20 let. Zato je tudi zapopolala iz stolpa črna zastava na trškem pokopališču pri sv. Lenartu v znak žalosti, da je preminul naš nekdanji grobokop. Pogrebne svečanosti za blagopokojnega Miheca so se vršile v pondeljek na trškem pokopališču. Domači pevski zbor je zapel žalostinko pod vodstvom g. organista Jankota Mohorko. Drago truplo krije gruda. Tudi gospod župnik je imel lep jednat govor in orisal njegovo krščansko življenje. Ti pa, dragi Mihec, počivaj v miru, da si odpočiješ od svojega trudapolnega dela,

raj se nisi ustrašil ne vročine in ne mraz! Spavaj sladko! Z Bogom, duša plemenita, vidimo se v raj! Blagi ženi in hčerki naše prisrčno sožalje!

Šmartno ob Paki. (Smrtna kosa.) Zadnjo soboto smo z globoko žalostjo spremili k zadnjemu počitku telesne ostanke moža, kot jih je le malo. Pokopali smo g. Klančnik Franca, p. d. Tomaška, posestnika v Slatinah. Imenovani je bil eden izmed redkih javnih delavcev, ki je vedno in povsod uveljavljal in pokazal svoje odločno slovensko in katoliško prepričanje. Njegove mnoge zasluge na javnem in verskem polju je v ginljivem poslovnem govoru ob odprtem grobu lepo orisal g. župnik in dekan Presker. Rajni je bil med soustanovitelji tukajšnje Hranilnice in posojilnice, ves čas obstoja, to je celih 35 let, njen odbornik, dolgoleten načelnik in sedaj njen častni predsednik. Pri občini Šmartno ob Paki je bil več let svetovalec in odbornik, predsednik krajevnega šolskega odbora in cerkveni ključar župne cerkve. Poleg drugih poslov pa je dolga leta pomagal opravljati posle cerkovnika. Zelo rad je podpiral slovenske časnike in je bil nad 50 let zvest naročnik »Slov. gospodarja«. Dosegel je visoko starost 81 let. Na njegovi zadnji poti ga je spremljal celokupen občinski odbor z županom na čelu, odbor Hranilnice in posojilnice in mnogobrojno drugo občinstvo, dokaz, kako je bil ranjki priljubljen. Pevski zbor je v slovo ginljivo zapel lepo žalostinko »Nad zvezdami«. Blagemu možu pač veljajo besede velikega pesnika: »Umrl je mož, kje tak je še med nami?« Naj v miru počiva, žalujočim naše sožalje!

Kamenščak pri Ljutomeru. Že zopet so Ljutomerski zvonovi v nedeljo dne 21. t. m. zapeli mrtvaško pesem in nam naznanili tužno vest, da je po mukapolni bolezni izdihnil svojo blago dušo g. Ivan Rajh, posestnik na Kamenščaku, v starosti 79 let. Zapušča ženo-vdovo in enega sina. Pri odprtem grobu mu je zapelo domače pevsko društvo pod vodstvom g. Potočnika nagrobnico »Nad zvezdami«, za kar se mu izreka prisrčna zahvala, kakor tudi častiti duhovščini in vsem, ki ste ga obiskali v bolezni ter ga spremljali na njegovi zadnji poti. Bog plačaj! Tebi pa, dragi oče, kličem: Počivaj v miru, kajti »Le križ nam sveti govori, da zopet vidmo se nad zvezdami.« Žalujočim naše iskreno sožalje!

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Inserirajte!

Zdravljenje kile

po naravnem orth. meh. potu brez operacije, brez bolečin, brez motenja poklica, samo z uporabo mojega avstrijskega patenta je mogoče. Brezplačno neobvezno predvajanje v sledečih krajih: 1098

Spielfeld-Strass: v hiši gostilne Kaschl: sredo 14. novembra od 8. do 2. ure.

Radgona: v hiši hotela »Kaiser von Oesterreich«: četrtek 15. novembra od 8. do 2. ure.

Ena mi dnevno doposlanih zahval:

Že 36 let z obojestransko kilo obtežen, ki mi je mnogokrat napravila velike bolečine, sem sedaj po uporabi vašega skrajno prikladnega patenta od moje kile hvala Bogu popolnoma oproščen. 67 let sem star, 36 let sem imel kilo in sedaj sem tega rešen. O, kako je vesel vaš srčno udani: Aleksander Klinger, župnik, Pfarramt Lanzenkirchen.

Dajte si doposlati mojo pojasnilno ilustrovano brošuro proti doposlavljanju dvojne pisemske poštnine neobvezno in brezplačno Pozor pred ponaredbami!

F. G. Streifeneder Fürstfeldbruck bei München

Ženski svet

Naša kuhinja.

Zrcalo vsake gospodinje je njena kuhinja. Obenem je pa tudi srce slehernega doma. Žalostno je pa dejstvo, da se ta prostor ponekod vse preveč zanemarja.

Ni treba, da poznaš lastnosti gospodinje. Stopi v njeno kuhinjo in pokazale se ti bodo same! Marsikatera žena se tega ne zaveda. Saj vidimo prepogosto najbolj zanemarjen prav tisti prostor, ki bi že iz higijenskih oziror moral biti najbolj čist in snažen. Res, da se nam ne nudi povsod prostoren, zračen in svetel prostor. In majhen, temen kot nam ne bo nikdar nudil prijazne in vabljive slike. Vendar zmore pridna in razumna gospodinja v še tako neprijazno stanovanje prinesiti nekaj tiste ljubkosti in vabljivosti, ki se nam je zahoče vsakokrat, ko prestopimo prag kakega doma.

Brez posebnih stroškov in zgube časa lahko osvetlimo in olepšamo kuhinjo z beljenjem. Stene kaj rade od dima potemne in tako ima kuhinja takoj neprijazno lice. Saj ni treba čakati, da jo prebelimo prav spomladi in za Veliko noč. Čemu tedaj, ko pa že dolgo preje kliče po čopiču in apnu?! S kakšnim veseljem nadaljuje potem z ostalim čiščenjem, ve vsaka sama. Ni treba, da je oprema kuhinje izbrana; glavno je, da je čista. Ni gršega, kot videti kuhinjsko mizo vso zamazano od sajastih loncev, polno ostankov jedi in neumite posode, ki vabi nadležne muhe. Kolikokrat vidimo take slike sredi popoldneva, ko bi vsakdo pričakoval, da bo kuhinja kar sijala od reda in čistoče! Če je še toliko dela na polju ali kjersibodi, nikdar ne bi gospodinja smela iz kuhinje, dokler je ni uredila. In koliko dela si prihrani, če da vsakokrat vsak predmet na svoje mesto!

Dostikrat vidimo po stenah razobešeno najrazličnejšo posodo in orodje. To ni priporočljivo, ker je ne moremo očuvati pred prahom in ne pred mušjo nesnago. In tako mora kuharica vsakokrat, ko vzame tak predmet v roke, umivati in brisati, preden lahko uporabi. Vsaka kuhinja mora pač imeti vsaj eno omaro za posodo in podobno, ki pa mora biti zaprta. Ta omara naj ne bo nikdar shramba neumite posode. V miznih predalih pa hranimo pribor: nože, žlice, vilice, kuhalnice in drugo, da se nam ne praši po stenah. Marsikateri gospodinji bi rdečica zalila lica, če bi se katerikoli gost odločil, pogledati vse predale in police njene kuhinje in shrambe. Zopet druga bi s ponosom hitela razkazovati svoje delo, v svesti si, da vlada red in snaga povsod. Redna gospodinja bo tudi točno določila vsakemu predmetu svoj prostor in ne bo nikdar ničesar nepotrebno iskala in se jezila.

Precej pozornosti zaslužijo kuhinjska tla. Velikokrat so vsa polita, mastna in blatna. Ne čakajmo sobote! Opravimo kričeče delo preje, da nas ne bo sram, če bi kdo pogledal v našo kuhinjo!

Nekaj je pa v kuhinjah, čemur se navadno ne posveča prav nič skrbi. To so različne cunje in brisalke. Kolikokrat jih je videti vse zamazane in smrdljive ležati po kotih! Potrebno je imeti več cunj, ki pa naj bodo obešene ali spravljene na določenih prostorih in čiste. Pomivalnih cunj bi moralo biti dvoje: za boljše posodo, to je za porcelan in za lonce in ponve. Cunja, s katero umivaš sajaste lonce, ni prikladna za porcelanasto posodo. Ena-

ko je potrebno za brisanje. S tem ohraniš cunje tudi dalje časa snažne. Za stekleno posodo pa imej zopet posebne brisalke.

Zelo poživite kuhinjo razni prtichi in stenske preproge. A žal, da tolikokrat krase naše stene neokusne figure, ki niso niti najmanj prikladne našim razmeram. Saj prinašajo naši ženski listi toliko lepih narodnih okraskov, da se jih vsaka lahko posluži. Tudi ne smemo pozabiti, da je treba vse te prtiche prati. Umazani pač niso nobeni kuhinji v okras.

Vem, da bi bilo še treba marsikaj omeniti in mnogotera bo pogrešala tega in onega. A skrbno in čuječe oko prave gospodinje bo pač samo našlo nedostatke in nepravilnosti v gospodinjstvu in vsaka, ki je količkaj delavna in snažna, bo skušala vse urediti tako, da bo njej in vsem drugim v zadovoljstvo. Vsaka žena se mora zavedati: Ne samo vnanja čistoča, temveč red in snaga v vseh podrobnostih te označujeta. To pa še tembolj, ker se v kuhinji pripravlja hrana. Zato mora tukaj vladati čistoča. Kdor gre mimo nesnažne kuhinje k jedi, mu ne moreš želeti dobrega teka.

Delaj z ljubeznijo in s skrbjo in tvoje delo se ti bo samo plačalo!

Vrt v novembru.

November je pravi mesec za spravlanje povrtne v prezimovališče. Vendar letos ni bilo prezgodaj, če smo že v oktobru spravile zelenjad pod streho. Manj občutljivo povrtino: motovilec, zimsko solato, špinačo, ki ostane zunaj, rahlo pokrijemo s smrekovimi vejami, da nam ne pezebe.

Tudi vrtnice moramo dobro zavarovati. Prilicavke zasujemo z rahlo prstjo tako visoko, da leži vsaj eno ped nad koreninami. Poganjki in vejice, ki gledajo iz prsti, sicer pomrznejo, a te spomladi itak porežemo. Lahko zadelamo nizke vrtnice tudi z listjem in preko njega vržemo smrekovo vejo.

Visokih vrtnic ne smemo prehitro pokriti. V oktobru smo jih odrezali in pripognili k tlom. Tako jih pustimo do tedaj, da ne pritisne hud mraz. To je za rastlino dobro, da se utrdi. Šele pozneje jih pokrijemo s smrekovimi vejami, ki so najbolj priporočljive. Če pa je zima suha, brez snega, in mraz oster, ne zadostuje ta odeja. Pomagajmo vrtnicam z lahkim gnojem, ki ga vržemo januarja ali februarja čez smrečje!

V novembru pognojimo in prekopljemo grede in jih pustimo v grudah. To delo je za zemljo pravi blagoslov, ker gnoj, vlaga in mraz ugodno vplivata nanjo. Spomladi, ko je drugega dela dovolj, ni treba gredic na novo prekopavati, temveč jih samo poravnamo z grabljami.

Tudi druge rastline, ki prezimijo v vrtu, zavarujemo. Dobro je, če potrosimo gredice, kjer rastejo, z drobnim gnojem. Tako imamo vrt preskrbljen za zimo.

Kuhinja.

Kvaša za divjačino.

Daj v lonec približno 1 liter vode. Prideni drobno, na rezine zrezano čebulo, strok česna, korenino petršilja, vejico zelene, nekaj koscev korenja, dva dišeča klinčka, vejico majarona, šetraja, lovorjev listič, vršček rožmarina, košček limonove lupine in žličico cega popra. To kuhaj četrt ure in okisaj. Ko se kvaša ohladi, jo zlij na pripravljeno divjačino. V kvaši pusti divjačino 24 ur. Lahko

jo pustiš tudi 5 do 6 dni, a tedaj moraš vsakih 24 ur kvašo na novo prevreti in ohlajeno polito na meso. Če pa rabiš meso takoj, ga polij z vročo kvašo.

Zajec ali srna v omaki.

Kose zajčjega ali srnina mesa nasoli in pretakni s slanino. Položi v posodo in prideni nekoliko zrezane čebule, košček limonine lupine, majaron, košček korenja, petršilja, lovorjev list in polij z vročo mastjo ali maslom. Prilivaj nekoliko kvaše in peci počasi. Ko se meso zmeha in se sok posuši, ga potresi z žlico moke. Kadar zarumeni, dodaj kisle smetane in pusti, da v njej prevre. Prideni tudi nekoliko juhe. To vse skupaj pusti dobro prevreti, nato precedi omako in daj na mizo. Zraven daš lahko široke rezance, kruhove cmoke, krompirjeve rezance, rogljičke ali podobno.

Krompirjevi rogljički.

Skuhaj 8—10 krompirjev, jih olup in dobro pretlači. Prideni 2 jajci, par žlic moke, pol žlice masti, osoli, premešaj in zgneti. Iz testa delaj rogljičke in jih cvri na vroči masti. — Serviraš jih lahko k mesu v omaki, k divjačini itd.

Kruhove rezine v jabolki.

V namazano posodo polagaj v mleko pomočene prst debele kruhove rezine. Te potresi z naribanimi jabolki, ki jih primerno osladi. Povrhu polij s smetano, ki si ji pridala cimeta in sladkorja. To lahko napraviš v dveh plasteh. Nato daj v pečico, da se lepo zapeče.

To in ono.

Kolcanje

je precej neprijetna stvar. Z raznovrstnimi pripomočki ga skušamo ozdraviti. Izmed vsega pa je najbolj priporočljivo — kihnit. Požgečkaj se s peresom v nos, ali pa vdihni nekaj popra! S tem zanesljivo odpraviš neprijetno kolcanje.

Nahod.

Zopet smo prišli v mrzle čase, ko smo lahko pripravljene na vsakdanje prehlajenje. In vedno je nahod ljubezniv gost, ki se ga pa nihče preveč ne razveseli. Bacile, ki nahod povzročajo, imamo v ustih in v nosu. Bolezen povzročijo šele tedaj, če se sluznica prehladi radi prepiha ali prehudega mraza. Prevega zdravila za nahod še nimamo. Pazi, da se ne prehladiš, ali da se ga ne nalezeš! To je vse, kar nam svetujejo. Vendar pa imamo sredstvo, s katerim zabranimo nahod in ga tudi ozdravimo, če ni še premočno razvit. To je jod. V pol kozarca vode kani 1 do 2 kapljici joda in to izpij! Za kronicen nahod pa se posluž zdravnške pomoči! Ker se vsled nahoda vname koža, je dobro, da mažeš nos z glicerinom, bor vazelinom ali s cinkovim mazilom.

Nova lončena posoda

ima duh po glini. Predno boš kuhala v njej, zavri v posodi najprej nekaj kisa.

Če se ti je v posodi za vodo nabral apnec, ga odstraniš s soljo in kisom.

Leseni predmeti,

mize, stoli in podobno, izgube polagoma svojo naravno belo barvo in potemne. Očistiš jih povsem enostavno. Najprej jih dobro zrihaj, jih deni v mlačno vodo in pusti na solncu. Vodi pridene drobnega peska, malo bukovega pepela in gašenega apna. Les dobi prvotno, naravno belo barvo zopet nazaj.

Dim oč tobaka

spravimo iz sobe, če odpremo okna in vrata ter postavimo v sobo posodo z vodo ali z žarečim ogljem.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Otroške borze za berače.

V Budimpešti.

V ogrski prestolici v Budimpešti je odkrila policija pred kratkem otroško borzo za berače. Približno 30 mater, ki je oddalo svojo deco v to sramotno borzo proti denarni odškodnini, so zaprli in jih bodo prav občutno obsodili.

V Budimpešti so opazovali že cele mesece, da se je znatno zvišalo število beračev, ki so prosjačili v spremstvu teh otrok. Skoro na vsakem voglu ulice je sedel berač, ob katerem je stal razcapan otrok, ki je vzbujal z najrevnejšo zunanostjo usmiljenje mimoidečih.

Na Italijanskem.

Kar se tiče barantanja z deco v beraške svrhe, je prednjačila Italija pred pojavom Mussolinija. Statistično je dokazano, da je bilo v prejšnji Italiji v oblasti beračev 30.000 otrok, ki so služili prosjaškemu cilju: ganiti potnika. Italijanski berači so uganjali neverjetne grozovitosti, da so prikrfjili deco že na zunaj tako, da se je smilila vsakemu, ki jo je videl. Berači so zlomili otrokom ude in so pustili, da so se slabo zarasli. Otroke so nalašč okuževali z groznimi očesnimi boleznimi i. t. d. Šele fašistična Italija je odpravila beraško nadlogo, ki je uganjala vse odsodbe vredno suženjstvo z nedolžnimi otroci.

V Španiji.

Na istem glasu kakor Italija, je bila v predvojni dobi tudi Španija. Še pred vojno so odkrili v Madridu otroško borzo, ki je dajala beračem proti plačilu najemnine 70 otrok, s pomočjo katerih so prosjačili vsak dan po mestnih ulicah. Mnogo od teh otrok je bilo oslepljenih, kruljavih in na vse mogoče načine spačenih.

Celo angleška policija

se je morala boriti pred desetletji proti beračenju v spremstvu pohabljenega dece. V Londonu so izsledili podjetnika, ki je dobesedno kupil nekaj tucatov zapuščenih dečkov v inozemstvu. Ti fanti so morali prodajati v poletju led. Ves izkupiček so morali oddati gospodarju, ki jih je pretepeval ter jim je dajal najslabšo hrano. V poletnem času so romali z lajnami od enega dvorišča do drugega. Na večer ob povratu jih je trinog neusmiljeno batinal, če mu ni kateri odšel zjutraj pri odhodu na beračenje narekovane svote.

Cigani.

V južno-vzhodni Evropi se dogaja še danes, da ugrabijo cigani majhne otroke, jih pohabijo z namenom, da lahko z njimi beračijo.

Na Kitajskem.

Kar se tiče otroške bede, je še danes najslabše na Kitajskem in to predvsem po pristaniških mestih. Kitajska je,

kar se tiče blagoslova dece, na celem svetu na prvem mestu. Nobena roba ni med Kitajci tako poceni kot otrok. Edini, ki se brigajo na Kitajskem, da ublažijo trgovanje z deco, so misijonarji, saj so razne kitajske vlade ter oblasti na tem polju brez prave moči. Prodaja otrok beračem tvori na Kitajskem samo en del trgovanja z deco; znatnejši del nesrečnih otrok zbarantajo fabrikam, ki sijajno izhajajo z najcenejšimi delovnimi močmi. Kitajski otroci, ki delajo kot sužnji po tvornicah, prebivajo v posebnih kasarnah in morajo ves zaslužek oddajati gospodarju in onemu, ki je otroka prodal fabrikantu.

*

Iz življenja labudov.

O ptici labudu gre glas, da zapoje in se oglasi samo enkrat v življenju in sicer tik pred smrtjo. Kdor je imel priliko, da je opazoval divje labude, je glede petja teh ptic povsem drugačnega mnenja. Ob času parenja labudi niso mutasti, ampak bruhajo iz sebe glasove, ki sličiyo fanfarskim in s tem nikakor ne oznanjajo svoje smrti. Domači in ukročeni labud, katerega vidimo, kako plava po naših ribnikih in jezerih liki ponosni kralj, daje od sebe neznatne glasove, če je vznemirjen. In pri vsej molčečnosti pa labud ni miroljubna ptica. Tudi v življenju domačega labuda se odigravajo pogostokrat žaloigre, iz katerih lahko uvidimo, da je labudova molčeča zunanost — prevara.

Labud doseže starost 100 let. Zanimivo pri labudih je, da lahko opazujemo pri njih nekako poskusno zakonsko življenje. V času parenja si zbere samec samico in živi skupno z njo. Še le po preteku več mesecev se odloči, da začne delati gnezdo in ustanavljati družino. Ako sta enkrat labuda dogradila prvo gnezdo, se vračata leto za letom na isto gnezdišče. Ko se enkrat izvale mladiči, jih čuvata starša z neverjetno pozornostjo. Človeka in živali, ki se bližajo mladičem, stara dva napadata z vso srditostjo.

Večkrat se zgodi, da si hoče drug v bližini gnezdeči labudski par prilastiti del vodne gladine, kateri je že v posesti prvotnega para. V takih slučajih pride do najljutejših bojov med samcema, ki končajo s smrtjo enega ali drugega nasprotnika.

Večkrat so že opazovali, da se brigata morilec in njegova samica za — mladiče ubitega in tvorita z njimi skupaj eno družino. Za vdovljeno mater se ne zmenita in ta si poišče drugega samca, ali pa pogine vsled žalosti. — Istina je, da se ne dajo labudi, ki so zgubili svojega druga, zlahka potolažiti.

Samec se redko odloči za drug zakon, ampak se ogiblje kot vdovec samice. Mnogokrat se zgodi, da poišče vdovec vsako leto staro gnezdo in tamkaj čaka na vrnitev mrtve družice.

So že skušali podtakniti vdovcu drugo tovarišico, a jo je rajši ubil, nego bi bil začel z njo skupno življenje.

Dober poznavalec labudjega življenja je zabeležil naslednji slučaj iz labudjega sveta:

Po nekem ribniku so plavali beli in črni labudi. Obe vrsti ptic sta se držali strogo ločeno. Nekega dne pa je padlo belemu labudu v glavo, da si je zbral med črnimi družico. Beli labudi so se zbrali, nekega večera so se dvignili z ribnika in so se zagnali proti črni labudki, ki je bila premotila belega labuda. V par trenutkih je bila očitna grešnica ubita. Kmalu po uboju je zapazil njen drug plavajoče truplo črne družice. Plaval je večkrat okrog nje, se je dvignil v zrak in odletel preko streh mesta v drug ribnik, kjer je živel kot samotar nekaj let. Lepega dne se mu je pridružila bela samica in sedaj živi z njo povsem srečno. Najbrž je že prebolel žalostni ljubezenski doživljaj.

*

Mačke proti armadi.

Kruti Kambizes, naslednik perzijskega kralja Kira, se je podal na pot z mogočno armado, da bi si podvrgel Afriko. Srečno je prekoračil arabijsko puščavo. Pred utrjenim mestom Peluzijum je zadel na močno sovražno vojsko. Kambizes je bil v očigled smrtne mu sovražniku Psametihu iz Egipta brez najmanjšega upa na zmago. Zviti Perzijanec si je znal pomagati tudi iz te zagate. Že pri prvem spopadu so se razleteli številni egipčanski vojaki na vse štiri vetrove. Zatekli so se za obzidje mesta Peluzijum. Pozneje so povprašali Kambizesa, kako in zakaj mu je uspela zmaga nad toliko sovražno premočjo? Odgovoril je, da so tvorile prve vrste njegove armade — mačke. Osupli Egipčani niso upali sprožiti svojih puščic na mačke; mačka je bila staremu Egipčanu sveta žival! Nekaj tucatov mačk je razgnalo priznana junaško egipčansko vojsko.

*

Kopel 62 stopinj.

Znani francoski general Marmont, ki je dobro poznal Vzhod, je trdil, da je poznal v Brussu Turčina, kateri je vzdržal v kopeli 62 stopinj. Po poročilih drugih opazovalcev umetne vročine znaša znosna kopalna toplota precej manj. Neki francoski zdravnik je vzdržal v koplem kopališču v Roussillonu 3 minute pri vročini 40 stop. R. Razni angleški učenjaki, med temi Solander, Banks ter Blagden, so prenesli koncem 18. stoletja v zakurjenem prostoru zračno temperaturo od 102 in pol stopinje celih 8 minut. Na podlagi baškar omenjenega poskusa so ugotovili, da prenese človek z roko v vodi 40 in pol, v olju 43 in v alkoholu 43 in pol stopinje vročine.

*

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamk za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Iščem viničarijo v bližini Maribora, imam 3 delovne moči, brez otrok. Naslov v upravi lista. 1099

Viničar s 4 močnimi ljudmi išče službo. Kapun, Novičan št. 33, Pekel, p. Pesnica. 1093

Išče se z vstopom 15. marca 1935 zanesljiv mager na pol, kateri ima družino z 3—4 moškimi in 2 ženskimi delavnimi silama. Samo trezni in pošteni ljudje pridejo v poštev. Vprašanja se pošljejo na oskrbništvu posestva Orošelj v Fali pri Mariboru. 1067

Viničar z 2 ali 3 delavnimi močmi, brez malih otrok, pošten in delaven, se sprejme na posestvu v bližini Slov. Bistrice. Ponudbe na upravo liste pod »Zanesljiv 36«. 1102

Prodajam posestvo z novim poslopjem, 5 orolov, v Ruperčah števil. 57, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici. 1095

Posestvo se da v najem ali se vzame viničar v Lastomercih števil. 5, p. Gornja Radgona. Naslov v upravi lista. 1097

Manjša posestvo se išče v najem za večletno dobo. Najemnina plačljiva takoj v gotovini. Ponudbe poslati na upravo lista. 1107

Lepo rodovitno srednje posestvo na prodaj pri veliki cesti, okolica Maribora. Naslov v upravi lista 1104

Kupim majhno posestvo blizu Maribora ali Ptujca. Naslov v upravi lista. 1100

Sadjarji! Sadna drevesca: jabolka, hruške ter breskve različni vrst nudijo drevesnice Joškota Jager, Dramlje. Garancija! 1109

Kdor hoče dobre čevlje imeti, naj si jih naroči pri Štefanu Trauner, čevljar, Spodnja Polskava, Pragersko. 1105

Voz z kripo za prodati. Maribor, Meljska cesta 24. 1103

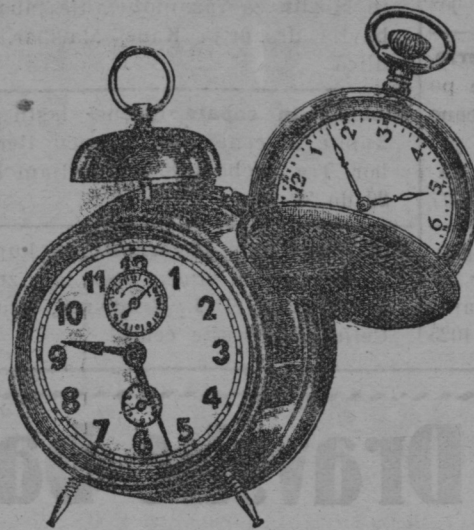
Čevlje prvovrstne, delavske, dobite za 85 Din franko Vaš dom po poštne povzetju. Anton Natek, trgovec, Šoštanj. 1101

Prodajam ali zamenjam za živež mlade pse čiste volčje pasme. Golob, Krčevina pri Mariboru, Aleksandrova cesta 31. 1093

Zlinske potrebščine kupite najcenejše v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer, Štrigova. 1064

Za klobase krvavice in riževe izdelujemo specijalno dišavno mešanico, katera daje klobasam dober okus in prijetno aromo. Ako hočete imeti res dobre klobase, poslužujte se »Aromatina«. — Glavna zaloga »Aromatin« dišavne mešanice: **Adria Coloniale, Filip Šibenik, Ljubljana.** — Zahtevajte »Aromatin« pri vašem trgovcu. Za poskusne vzorce ypošljite 3 D y znamkah, 1108

Kupite pri naših inscrtentih!

URE

Din 40.— nikel anker remontoar
Din 58.— ista lepo gravirana
Din 130.— tula posrebrena
Din 138.— zapestna, Din 60.— navadna budilka, Din 55.— in Din 130.— navadna stenska ura,
Din 235.— stenska ura s kukavico.
Novost: ure brez kazalcev, Din 78.— žepna in Din 124.— zapestna.

Trgovski dom

Stermecki

tovarna perila in obleke.

Celje št. 24.

Zahtevajte brezplačni cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Oglasi v Slovenskem gospodarju imajo najboljši uspeh!

Koledar Slovenskega gospodarja

Vsebina koledarja Slovenskega gospodarja za leto 1935 je sledeča:

Kalendarij od oktobra 1934 do decembra 1935
Vremenski ključ
Cirilica in latinica
Poglavarstvo katoliške cerkve
Vladarska hiša Jugoslavije
Jugoslavija v številkah
Države vsega sveta
Poštne pristojbine
Plačevanje kmetijskih dolgov
Denarstvo
Denar in delo naj se izplača v sadjarstvu
Nova doba v hmeljarstvu
Zatiranje sadnih škodljivcev
Zatiranje plevla — zvišanje pridelka
Globoko oranje pomnoži rodovitno zemljo
Koliko in v čem se izplača pokladanje tečnih (močnih) krmil kravam molznicam
Nekaj o naprednem čebelarstvu
Kako se mešajo umetna gnojila
Tabela kubičnih metrov okroglega lesa drevesa
Tabela za preračunavanje orolov in kvadratnih sežnjev v hektare, are in kvadratne metre
Tabela: Koledar brejosti
Tabela: Koliko časa traja pojatev pri domačih živalih
Tabela: Razmerje med živo težo in težo zaklane živine
Tabela: Pri zaklani živini dobimo v odstotkih k živi teži
Tabela: Prejemki } za 12 mesecev
Tabela: Izdatki }
Tabela: Zapisnik delavcev in njih plače, 6 strani
Tabela: Zapisnik plače v blagu in delu, 2 strani
Tabela: Zapisnik živalskega prirastka, 4 strani
64 strani praznega, črtanega papirja

Iz tehnike
Dimnikarski predpisi
Pravica revnih
Zastaranje pravic
Kako se pozna starost govedi
Praktične nasveti za ohranitev Vašega zdravja
Nega zob
Sejmi za Štajersko, Koroško in Prekmurje
Sejmi na Kranjskem
Tabela: Kako se določi vsebina debel in hlodov na podlagi dolž. in srednjega premera
Tabela: Kako se izračuna kubična mera okroglih debel ali klad

Vsebina sama že sili vsakega razumnega gospodarja, da si kupi ta koledar. Poleg te vsebine je pa koledar tako urejen, da služi kot povsem zadostna knjiga za vse kmetijsko knjigovodstvo in vse beležke, ki si jih v kmetijskem gospodarstvu mora vsakdo zapisovati, da ima vse v redu.

Zunanja oprema koledarja, ker je vezan v celo platno, ima priložen svinčnik, na robu odtisnjeno mero, znotraj pa močen denarni predal, je prvovrstna. Cena koledarju je Din 10.—. Po pošti ga pošljamo za Din 11.—. Najbolje je, da pišete po koledar, dobite položnico in plačate Din 11.—, ali pa nam v pismu pošljete znamk za Din 11.—. — Organizirajte skupna naročila! Kdor bi bil pripravljen to prevzeti, naj se javi!

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Klobuki, čepice, nogavice po najnižji ceni pri A. Filipančič, Maribor, Vetrinjska 6. 903

Raznovrstno železnino, cement, apno, traverze, železne peči, nagrobne križe si nabavite po zmernih cenah pri staroznani tvrdki **Vincenc Kūhar**, naslednik **Alfons Menz**, Maribor, pri frančiškanski cerkvi. Prepričajte se pred Vašim nakupom. 1077

Iščemo zbiralce naročil! Tudi take, ki že prodajajo trgovcem in pekom moko. Prošnje nasloviti z znamko za odgovor na: Separator, Ljubljana, poštni predal 307. 1025

Jablin za izdelovanje izvrstne domače pijače, in **Mostin** za razmnoževanje jabolčnika, dobavlja drogerija Kanc, Maribor, Slovenska ulica. 864

Klobuke in copate (počne) lastnega izdelka kupite najceneje pri Francu Bernik, Maribor, Trg Svobode 8. Popravljam klobuke od 20 do 35 Din. 958

Vaš denar ni v nevarnosti, če kupujete sadna drevesa in vinsko trsje le v znani in dobri drevesnici J. Gradišnik, Šmarjeta pri Celju. Zahtevajte cenik! 1038

Čunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, star. papir in ovčjo volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 650

Pozor!

Klobuke

dobite najcenejše pri tvrdki

Bogataj & Janez

Maribor, Gosposka ulica 3.

Izdelki samo iz lastne tovarne. Oglejte si naše izložbe in cene. 999

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE LE PRI

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI

167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso voto nazaj. Teh vlog imamo preko 1.500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpelo nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55.000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Je tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.